

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

När professioner möts: Socialarbetares perspektiv på samverkan med polis i ärenden om hedersrelaterat våld

En kvalitativ studie om samverkan med polisen

Huvudområde: Socionomprogrammet

Författare: Isak Andersson & Louise Petersson

Jönköping: januari 2026

Title: Social workers' assessments and scope for action in working with honor-related violence and oppression - A qualitative study on collaboration with the police

Tutor: Caroline Ärleskog

Examiner: Tina Olsson

Abstract

Cases involving honor-related violence and oppression (HRV) largely require the involvement of several actors, with social services and the police playing central but different roles. Collaboration between these actors is described as an important part of the work, but despite this, there is limited knowledge about how social workers themselves experience collaboration in HRV cases involving children and young people. The purpose of this qualitative study is to investigate social workers' experiences of collaboration with the police in those cases. This study is based on a qualitative methodological approach and was conducted through semi-structured interviews with social workers who work with or have previous experience of HRV cases. To deepen the understanding of social workers' reasoning and assessments, Lipsky's theory of street level bureaucracy was used, with a particular focus on professional scope for action.

The results indicate that social workers find collaboration both necessary and difficult. Collaboration is described as crucial to ensuring the protection of children and young people, but at the same time is characterized by unclear divisions of responsibility, logic and limited scope for action. Social workers highlight how their assessments largely need to be made in uncertainty, where collaboration can both enable and exacerbate the situation.

Keywords: Honor-related violence and oppression, social workers, collaboration, scope for action, children, young people. **Titel:** När professioner möts: Socialarbetares perspektiv på samverkan med polis i ärenden om hedersrelaterat våld - en kvalitativ studie om samverkan med polisen

Handledare: Caroline Ärleskog

Examinator: Tina Olsson

Sammanfattning

Ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck (HRV) kräver i stor utsträckning insatser från flera aktörer, där socialtjänst och polis har centrala men olika uppdrag. Samverkan mellan aktörer beskrivs som en viktig del i arbetet, men trots detta finns begränsad vetskap om hur socialarbetare själva upplever samverkan i HRV-ärenden som rör barn och unga. Syftet med denna studie är att undersöka och belysa socialarbetares erfarenheter av samverkan med polisen i HRV-ärenden. Denna studie bygger på en kvalitativ studie och genomfördes utifrån semistrukturerade intervjuer med socialarbetare som arbetar med, eller

har tidigare erfarenhet av HRV-ärenden. För att fördjupa förståelsen av socialarbetares resonemang och bedömningar användes Lipskys teori om street-level-bureaucracy (gräsrotsbyråkrati), med särskilt fokus på professionellt handlingsutrymme. Det framtagna resultatet tyder på att socialarbetare upplever samverkan både nödvändig och svår. Samverkan beskrivs som avgörande till att säkerställa skydd till barn och unga men kännetecknas samtidigt av otydliga fördelningar, logiker samt ett begränsat handlingsutrymme. Socialarbetare belyser hur deras bedömningar till stor del behöver göras i osäkerhet och där en samverkan både kan möjliggöra och förvärra.

Nyckelord: Hedersrelaterat våld och förtryck, socialarbetare, samverkan, handlingsutrymme, barn, ungdomar.

Innehåll

Innehåll.....	3
1. Inledning	4
1.2 Problemformulering	5
1.3 Syfte:	6
1.4 Forskningsfrågor:	6
2. Bakgrund.....	7
2.1 Centrala begrepp	7
2.1.1 Definition av samverkan.....	7
2.1.2 Definition av professionellt övervägande.....	8
2.2 – Samverkan i socialt arbete.....	9
2.3 Rättsliga ramverk för samverkan mellan socialtjänst och polis	11
2.4 Hedersrelaterat våld och förtryck - vad är det?	12
2.5 Socialtjänstens arbete med HRV inkl. riskbedömning.....	13
3. Tidigare forskning.....	14
3.1 Tidigare forskning om samverkan i offentlig sektor	14
3.3 Tidigare forskning om samverkan mellan socialtjänst med polis i HRV ärenden.....	16

3.4 Sammanfattning av tidigare forskning och forskningsluckor	17
4.1 Gräsrotsbyråkrati	19
4.2 Professionellt handlingsutrymme	21
4.3 Sensemaking	21
4.4 Sensemaking som kompletterande teoretiskt perspektiv	22
4.5 Teoretiska överväganden.....	22
4.5.1 Institutionell teori	23
4.5.2 Struktureringsteori	23
5. Metod	24
5.1 Forskningsdesign.....	24
5.2 Metodval.....	25
5.3 Urvalsmetod	25
5.4 Datainsamling och genomförande.....	26
5.5 Analysprocess.....	27
5.6 Etiska principer	29
5.7 Trovärdighet, tillförlitlighet och överförbarhet.....	30
5.7.1 Trovärdighet	30
5.7.2 Tillförlitlighet	31
5.7.3 Överförbarhet.....	31
5.8 Metoddiskussion.....	32
5.8.1 Definition och avgränsning av begreppet samverkan	32
5.8.2 Urval och rekrytering.....	32
5.8.3 Datainsamling	34
5.8.4 Analysprocess och tolkning	35
5.8.5 Förförståelse och forskarroll.....	36
5.8.6 Studiens trovärdighet och begränsningar	37
5.9 Ai.....	38
6. Resultat & analys	38
6.1 HRV som ett komplext och svåridentifierat fenomen.....	39
6.1.1 Analys av HRV som ett komplext och svåridentifierat fenomen	40
6.2 Professionella överväganden och upplevt handlingsutrymme i HRV-ärenden	43
6.2.1 analys av professionella överväganden och upplevt handlingsutrymme i HRV-ärenden.....	44

6.3	Möjligheter och styrkor i samverkan	45
6.3.1	Analys av möjligheter och styrkor i samverkan	46
6.4	Bevisfokus respektive omsorgsfokus	48
6.4.1	analys av bevisfokus respektive omsorgsfokus	49
6.5	strukturella och organisatoriska hinder samt konsekvenser för barn och unga.....	51
6.5.1	analys av strukturella och organisatoriska hinder samt konsekvenser för barn och unga	52
7.	Diskussion.....	55
7.1	Kulturell kontext i socialarbetares bedömningar av HRV	55
7.2	Substitut för bristande strukturer i samverkan	56
7.3	Samverkan som förutsättning för skyddsarbetet	58
7.4	Slutsatser	59
7.5	Framtida forskning	61
8.	Referenslista.....	61
9.	Bilagor.....	68
9.1	Bilaga 1 – intervjuguide	68
9.2	bilaga 2 – Missivbrev	69
9.3	Samtyckesblankett.....	72

1. Inledning

HRV utgör ett omfattande problem i samhällen där flickor, kvinnor, hbtq, samt funktionshindrade personer främst är de som faller offer varje år, men även pojkar och unga män utsätts och faller offer. HRV omfattar olika former av kontroll, hot, isolering och våld där det hela syftar till att upprätthålla familj eller släkts anseende. Centralt är det kollektivt tillåtna normer och föreställningar gällande flickor och kvinnors sexualitet, där flera personer inom en familj eller släkt kan vara delaktiga i både övervakning och bestraffning. I vissa fall kan en och samma person vara både offer och förövare (Jämställdhetsmyndigheten, 2021). HRV är ett omfattande samhällsproblem som drabbar individer globalt. Björktomta, (2019, s. 1) samt Olsson och Bergman, (2018, s. 17) uppskattar att omkring 5000 personer årligen mördas i hederns namn världen över. Kvinnor som blivit bortgifta som barn uppskattas till att

vara över 700 miljoner, samt att det dagligen gifts bort över 39 000 unga flickor mot sin egen vilja. Vidare visar tidigare studier att det är upp till 125 miljoner kvinnor som lever med konsekvenser efter att ha blivit könsstympade (Olsson & Bergman, 2018, s.17).

Enligt World Health Organization (WHO) definieras ungdom inom kategorin 10–19 år, medan UNICEF Sverige (u.å.) bedömer alla individer under 18 år som barn, vilket har gjort att denna studie främst fokuserar på barn och unga mellan 12–18 år. Pfeifer och Berkman (2018) betonar att ungdomar utvecklar en ökad autonomi men fortfarande inkluderas utifrån barnrättsliga skyddsramar. Faktorer som kan skapa en komplex situation för yrkesverksamma som möter unga i ärenden som rör HRV, där både självbestämmande och skyddsbehov behöver tas med i bedömningar. Utifrån denna bakgrund blir socialarbetares arbete med barn och unga samt deras upplevelser av samverkan med polis i HRV-ärenden, relevant.

Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (NCH, 2020) gör en uppskattning till att det handlar om tiotusentals barn och unga i Sverige som under 2000-talet varit offer gällande hedersrelaterade begränsningar samt riskerar att utsättas för olika typer av hedersförtryck. Detta gör HRV till en central fråga för aktörer som arbetar med detta, särskilt socialtjänsten som enligt Socialtjänstlagen (SFS 2025:400) (SoL) besitter det yttersta ansvaret att skydda barn och unga som far illa eller där det finns risk till det.

Trots detta visar studier att arbetet med HRV präglas av flera utmaningar. Olsson och Bergman (2018, s. 26–27) beskriver hur bristande kvalitet, hög personalomsättning och otydligheter inom en organisation är faktorer som bidrar till en dålig arbetsmiljö. En dålig arbetsmiljö kan vara en faktor som kan komma att påverka möjligheten till en god samverkan mellan aktörer.

1.2 Problemformulering

I Sverige blev HRV särskilt uppmärksammat efter mordet på bland annat Fadime Sahindal år 2002, vilket bidrog till ett ökat fokus på frågan inom socialt arbete (NCK, 2010, s. 9).

Eftersom HRV ofta utövas och vidmakthålls genom ett kollektiv innebär utsattheten för drabbade individer situationer som kan komma att kräva insatser från flera aktörer (Schlytter & Linell, 2008). Samverkan mellan myndigheter framstår därmed som centralt för att kunna identifiera risker, skydda och stödja utsatta. Fastän att samverkan mellan socialtjänst och

polis lyfts fram som viktig aspekt i arbetet med HRV, finns det begränsad kunskap om hur samverkan upplevs och förstås av socialarbetare i praktiken. Fördjupad kunskap är det som särskilt saknas om vilka premisser som präglar samverkan, följt av vilka faktorer som uppfattas möjliggöra respektive försvåra en fungerande samverkan. Mot denna bakgrund finns ett tydligt behov av att studera socialarbetares upplevelser av samverkan med polis i arbetet med HRV, för att bidra med kunskap som kan förbättra samverkan samt bättra skydd och stöd till utsatta barn och unga.

Tidigare forskning visar att samverkan mellan offentliga aktörer ofta präglas av fragmentering, otydlig ansvarsfördelning och parallella arbetssätt snarare än gemensamt beslutsfattande (Connolly et al., 2020; Johnsen et al., 2025; Lægreid & Rykkja, 2022). I ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck, där socialtjänst och polis förväntas samverka för att säkerställa skydd för barn och unga, blir dessa brister särskilt problematiska. Samtidigt saknas studier som belyser hur socialarbetare själva upplever och hanterar denna samverkan i praktiken, vilket denna studie syftar till att bidra med.

1.3 Syfte:

Syftet med denna studie är att försöka öka förståelsen för hur socialarbetare begripliggör arbetet med HRV, med ett specifikt fokus på samverkan med polis i ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck gällande barn och unga.

För att besvara syftet utgår studien från två frågor nedan.

1.4 Forskningsfrågor:

1. *Hur beskriver socialarbetare sina bedömningar i arbetet med HRV-ärenden som rör barn och unga?*
2. *Hur beskriver socialarbetare sina professionella överväganden i relation till sitt handlingsutrymme i samma ärenden?*
3. *Vilken betydelse tillskriver socialarbetare samverkan med polisen?*
4. *Hur upplever socialarbetare premisserna för denna samverkan?*

2. Bakgrund

Detta kapitel redogör för studiens teoretiska och kontextuella utgångspunkter. Inledningsvis presenteras studiens centrala begrepp. Därefter belyses samverkan i socialt arbete, med fokus på dess betydelse och de utmaningar som tidigare forskning identifierat. Kapitlet behandlar vidare de rättsliga ramverk som reglerar samverkan mellan socialtjänst och polis. Avslutningsvis presenteras HRV samt socialtjänstens arbete med HRV, inklusive riskbedömning.

2.1 Centrala begrepp

Nedan kommer centrala begrepp som används i studien kort att presenteras.

2.1.1 Definition av samverkan

Begreppet *samverkan* är ett vanligt förekommande men svårtydligt begrepp, där det saknas en entydig definition. Samverkan används ofta för att beskriva ett gemensamt arbete mellan olika aktörer, särskilt i komplexa ärenden där flera professioner involveras. I forskning beskrivs samverkan som en arbetsform som förutsätter gemensamma mål, samordning och en viss grad av struktur mellan de delaktiga aktörerna. Danermark och Kullberg (2011) beskriver samverkan som en arbetsform där självständiga aktörer samordnar sina insatser för att hantera problem som ingen enskild aktör kan lösa på egen hand. Forskning visar samtidigt att samverkan i praktiken ofta präglas av organisatoriska hinder, olika professionella logiker

och juridiska begränsningar, vilket påverkar hur samverkan tar form i praktiken (Lindberg, 2009).

2.1.2 Definition av professionellt övervägande

Begreppet *professionellt övervägande* används inom socialt arbete till att beskriva de bedömningar och avvägningar som professionella gör i sitt yrkesutövande när olika krav, värden och mål behöver vägas in mot varandra. Inom socialt arbete innebär detta att professionella behöver förhålla sig till lagstiftning, organisatoriska riktlinjer, etiska principer och klienters behov i situationer där det sällan finns entydiga lösningar. Studier betonar att professionella överväganden är situationsbundna och kontextberoende samt formas i spänningsfältet mellan individuellt omdöme och organisatoriska ramar, där ansvarstagande och professionellt omdöme är centrala delar av yrkesrollen (Meeuwisse et al. 2016; Ponnert & Svensson et al. 2015).

2.1.3 Definition av handlingsutrymme

Begreppet *handlingsutrymme* används i socialt arbete för att beskriva det utrymme professionella har att tolka lagstiftning, riktlinjer och organisatoriska ramar samt att fatta beslut i det dagliga arbetet. Handlingsutrymme formas både av formella faktorer, såsom bland annat lagar, styrdokument och organisatoriska strukturer samt av informella faktorer som professionell erfarenhet, normer och lokala arbetspraktiker. Begreppet är nära kopplat till Lipskys teori om gräsrotsbyråkrati där frontlinjearbetare förväntas hantera komplexa situationer där regler inte ger entydiga svar, vilket innebär att bedömningar och prioriteringar blir en central del av yrkesutövningen (Lipsky 2010; Svensson et al. 2022).

2.2 – Samverkan i socialt arbete

Inom socialt arbete blir samverkan särskilt viktig i ärenden som rör barn och unga i utsatta situationer, där socialtjänsten ofta behöver samverka med andra myndigheter för att kunna ge rätt skydd och stöd

Samverkan är ett centralt begrepp inom socialt arbete och avser ett samarbete mellan olika myndigheter och organisationer i syfte att uppnå gemensamma mål. När ett problem är för omfattande eller när kompetens och befogenheter är fördelade mellan olika aktörer uppstår ett behov av samverkan, då ingen enskild verksamhet ensam kan möta individens sammansatta behov (Lindberg, 2009, s. 8–13; Thylefors, 2022, s. 56–57). Inom arbetet med utsatta barn och unga framhålls samverkan ofta som en förutsättning för att kunna erbjuda lämpligt skydd och samordnade insatser, särskilt i komplexa ärenden där flera aktörer behöver agera parallellt.

Trots att samverkan ofta beskrivs som en självklar och nödvändig lösning på komplexa samhällsproblem visar tidigare studier att den i praktiken ofta är förenad med betydande svårigheter. Studier visar att samverkan mellan aktörer ofta brister till följd av organisatoriska skillnader, sekretess, bristande kommunikation, hög arbetsbelastning, begränsade resurser, otillräcklig specialiserad kompetens samt olika prioriteringar, vilket kan påverka möjligheten att arbeta effektivt och i förlängningen leda till brister i både utredning och samverkan (Lindberg, 2009, s. 59–64; Danermark & Kullberg, 2011, s. 55; Thylefors, 2022, s. 56).

Forskning visar vidare att samverkan i praktiken ofta blir personberoende snarare än strukturellt förankrad, vilket innebär att fungerande samarbete i hög grad vilar på enskilda professionellas engagemang och relationer snarare än på gemensamma rutiner och tydliga organisatoriska ramar (Lindberg, 2009, s. 7; Thylefors, 2022, s. 57). Skillnader i organisationskultur, styrning och språkbruk mellan myndigheter kan leda till kommunikationsproblem och missförstånd, vilket i sin tur påverkar kvaliteten i samverkan negativt (Lindberg, 2009, s. 59–63).

Tillit beskrivs i tidigare forskning som en central förutsättning för fungerande samverkan. Tillit utvecklas när aktörer har förtroende för varandras kompetens, värderingar, mandat och vilja att samverka, medan bristande tillit riskerar att förstärka ett personberoende arbetssätt och försvåra långsiktig samverkan (Lindberg, 2009; Johansson, 2014; Thylefors, 2022, s. 59). Avsaknad av gemensamma mål och tydliga samverkansstrukturer kan ytterligare bidra till att samverkan blir sårbar och svår att upprätthålla över tid.

Sekretess och informationsdelning lyfts även fram som återkommande utmaningar i samverkan mellan socialtjänst och andra aktörer. Begränsningar i möjligheten att dela information kan försvåra riskbedömningar och leda till fördröjda skyddsinsatser, samtidigt som sekretessen är central för att skydda den utsatta individens integritet och säkerhet. Detta skapar en komplex balans mellan behovet av informationsutbyte och skydd av känsliga uppgifter, vilket ofta blir i ärenden som rör barn och unga i utsatta situationer (Länsstyrelsen Östergötland, 2023).

Socialtjänsten har i detta sammanhang en central roll i att samla och samordna insatser mellan olika aktörer, såsom skola, hälso- och sjukvård och andra relevanta verksamheter. Socialstyrelsen (2021) betonar att socialtjänsten i många fall har särskilt goda förutsättningar att samordna riskbedömningar, skyddsinsatser och praktiskt stöd, men att detta förutsätter fungerande samverkan och tydliga strukturer. Sammantaget framställs samverkan i tidigare forskning som både nödvändig och problematisk, där fungerande samverkan kräver gemensam förståelse, tillit och organisatoriska förutsättningar för att kunna bidra till ett effektivt skyddsarbete.

Utöver litteratur framhålls samverkan även i nationella styrdokument som en central förutsättning gällande socialtjänstens arbete. Socialstyrelsen (2009) belyser att samverkan mellan olika aktörer är av vikt för att socialtjänstens resurser ska kunna användas på ett mer sammanhållet och ändamålsenligt sätt, särskilt i komplexa ärenden där flera verksamheter är involverade. Bristande samverkan kan leda till splittrade insatser och ineffektiv resursanvändning, vilket understryker behovet av strukturerade former för samverkan inom socialtjänst.

Mot denna bakgrund framstår samverkan som en central men komplex del av socialarbetarens arbete, vilket gör det relevant att studera hur socialarbetare själva upplever samverkan med polis i ärenden som rör HRV. Sammantaget framställs samverkan som både nödvändig och problematisk, där fungerande samverkan kräver en gemensam förståelse, tillit samt rätt förutsättningar för att ett skyddsarbete ska bli så effektivt som möjligt.

2.3 Rättsliga ramverk för samverkan mellan socialtjänst och polis

De rättsliga ramarna för samverkan mellan socialtjänst och polis utgår från de lagar som styr respektive myndigheters uppdrag. SoL tydliggör att socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att ge stöd och skydd till barn som far illa eller riskerar att fara illa. Arbetet utgår främst från ett omsorgs- och stödperspektiv där barnets långsiktiga trygghet och behov är prioritet. Polislagen (SFS 1984:387) anger samtidigt att polisens uppdrag är att förebygga brott, upprätthålla ordning och skydda allmänheten, vilket innebär ett mer brottsutredande och säkerhetsinriktat fokus. Dessa skilda uppdrag påverkar hur samverkan mellan myndigheterna formas i praktiken. Sedan år 2022 är hedersförtryck straffbart enligt Brottsbalken (SFS 1962:700) (BrB) 4 kap, vilket betyder att våld eller förtryck med hedersmotiv kan leda till ett strängare straff för en förövare. Inom Lagen om vård av unga (SFS 1990:52) (LVU) har även utreseförbud införts till lagen i syfte att förhindra att barn förs ut ur landet för att giftas bort eller riskeras att utsättas för könsstympning. Dessa lagstiftningar stärker myndigheternas möjligheter att ingripa i HRV-ärenden, men förutsätter samtidigt en fungerande samverkan mellan socialtjänst och polis för att skyddet ska bli gynnsamt. Offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400) (OSL) reglerar vilken information som får delas mellan myndigheter och syftar till att skydda individers integritet. I samverkansärenden som rör HRV kan sekretessbestämmelser innebära begränsningar i informationsutbytet, vilket riskerar att försvåra riskbedömningar och leda till fördröjda skyddsinsatser (Länsstyrelsen Östergötland, 2023). Samtidigt är sekretessen central för att skydda personer som befinner sig i redan utsatta situationer, vilket skapar en komplex obalans mellan informationsdelning och säkerhet.

Barnkonventionen (SFS 2018:1197) som sedan 2020 är en del av svensk lag, fastslår att barnets bästa ska vara vägledande i alla beslut som rör barn. Principen innebär att barns rätt till skydd och trygghet ska prioriteras även i samverkanssituationer. Länsstyrelsen Östergötland (2025, s. 7–8) pekar dock på att det i praktiken finns osäkerhet kring hur barnets bästa ska tillämpas när sekretessregler och olika myndighetsuppdrag samtidigt behöver uppmärksammas. Vidare belyser Olsson och Bergman (2018) att yrkesverksamma inom socialtjänst uttrycker ett behov av gemensamma riktlinjer, fortutbildning är av stor vikt för att samverkan med bland annat polis ska fungera effektivt i ärenden. Avsaknad av gemensamma arbetssätt kan bidra till osäkerhet i bedömningar, särskilt i akuta situationer där snabba beslut

ständigt krävs, något som även bland annat Ponnert och Svensson (2018, s. 43–44) tar upp och diskuterar. Dessa ramar skapar en central bakgrund för att förstå de utmaningar som socialarbetare möter i samverkan med polis.

2.4 Hedersrelaterat våld och förtryck - vad är det?

HRV är ett komplext fenomen som oftast utövas inom familj eller släkt och bygger på kollektiva normer om heder. Centralt i hederssystemet är föreställningen om att familjens rykte måste skyddas. Våld kan i detta sammanhang uppfattas som accepterat om en individ ha brutit mot eller på något sätt hotat familjens anseende (Socialstyrelsen, 2025). Till skillnad från våld i nära relationer, där våldet vanligen sker mellan två personer, kännetecknas HRV genom att flera medlemmar inom kollektivet kan vara delaktiga i både kontroll och bestraffning (Olsson & Bergman, 2018, s. 17). En stark patriarkal normstruktur präglar ofta hederskontexter där makt och beslut ligger vanligtvis hos äldre män och unga pojkar tränas tidigt i syfte att kontrollera systrar, kusiner eller andra kvinnliga släktingar för att på så sätt upprätthålla hedern inom familjen (s. 16–17).

För att återupprätta eller skydda hedern kan individer utsättas för olika typer av våldshandlingar och kan yttra sig i former av isolering, utfrysning, begränsningar i vardagen, fysiskt våld eller i extrema fall dödligt våld (Olsson & Bergman, 2018, s. 17). Kontroll över kvinnors sexualitet är en central del i många hederskulturer och innefattar krav på oskuld, förbud kring relationer och strikta regler kring klädsel och umgänge. Även tvångsäktenskap, bortföranden i syfte att läxa upp och könsstympling förekommer som delar av HRV (Socialstyrelsen, 2025; Jämställdhetsmyndigheten, 2021).

Olsson och Bergman (2018, s. 15) beskriver tre huvudsakliga former utav våld som följer;

Fysiskt våld som kan omfattas genom slag, sparkar, misshandel och i värsta fall mord. *Psykiskt våld* beskrivs som uttryck i form av hot, kontroll, kränkningar och begränsningar, och som i många fall leder till långvariga trauman hos de utsatta. *Sexuellt våld* beskrivs utifrån sexuella handlingar som sker utan samtycke, vilket kan inkludera tvångsäktenskap och sexuella övergrepp inom äktenskapet.

Schlytter et al. (2009, s. 48,50) redogör för en tidigare enkätstudie som visar att det bland elever i årskurs nio i Stockholms stad är 7% av flickorna levde med hedersrelaterade normer och begränsningar, medan motsvarande andel bland pojkar var omkring 2%. Studien som

Schlytter et al. (2009) tagit del av belyser hur begränsningar formas genom både kontroll och restriktioner i ungas vardag samt ger en bild av omfattningen av hedersrelaterade problem bland ungdomar i ett svenskt sammanhang.

2.5 Socialtjänstens arbete med HRV inkl. riskbedömning

Socialtjänsten har enligt Socialtjänstlagen (SFS 2025:400) (SoL) det yttersta ansvaret att ge skydd gällande barn och unga som far illa eller där det finns en potentiell risk. Arbetet i ärenden som rör HRV kännetecknas av ett omsorgs- och skyddsperspektiv där barnets långsiktiga trygghet står i tydligt fokus. I praktiken kan socialtjänsten fatta beslut som akuta skyddsåtgärder, omedelbar placering eller skyddat boende när det görs bedömning att ett barn befinner sig i en allvarlig situation (Socialstyrelsen, 2021).

HRV-ärenden kännetecknas ofta av komplexa familjestrukturer och kollektivt sanktionerat våld, vilket innebär att riskbilden kan vara svår att överblicka och kan därmed snabbt förändras. Socialtjänsten har därför en central roll i att samla insatser mellan olika aktörer såsom skola, hälso- och sjukvård. Socialstyrelsen (2021) betonar att socialtjänsten i många fall besitter särskilt goda förutsättningar att samordna riskbedömningar, skyddsinsatser samt praktiskt stöd som exempelvis boende och skolgång.

En viktig del av socialtjänstens arbete i HRV-ärenden är att identifiera och bedöma risk. I ärenden som rör våld används strukturerade riskbedömningsinstrument som stöd i bedömningen av både risk och skyddsfaktorer. Riskbedömningar är en stor del av arbetet med HRV inom socialtjänst. Ärenden som handlar om våld använder professionella strukturerade riskbedömningsinstrument som ett stöd till att identifiera både risk och skydd. Inom arbetet med HRV används bland annat FREDA, SARA: V3 och PATRIARK och tillämpas som komplement i bedömningar gällande beslut (Olsson & Bergman, 2018, s. 21–23).

3. Tidigare forskning

Detta kapitel presenterar tidigare forskning som är relevant för studiens fokus. Forskningen belyser olika aspekter av socialt arbete, samverkan och professionella bedömningar i komplexa ärenden. Kapitlet är uppdelat i tre delar. Den första delen rör forskning om socialarbetares arbete, den andra behandlar tidigare forskning om samverkan med polis och den tredje delen ger en sammanfattning av tidigare forskning och forskningsluckor.

3.1 Tidigare forskning om samverkan i offentlig sektor

En nationell dansk studie av Johnsen et al. (2025) om samverkan mellan barn- och ungdomspsykiatri (CAMHS) och pedagogisk-psykologiska tjänster (EPS) visar att samverkan mellan verksamheterna i praktiken ofta är begränsad. Majoriteten av respondenterna uppgav att de sällan samverkade och att kvaliteten i samverkan upplevdes som neutral till negativ. Samverkan beskrevs inte heller som arbetsavlastande, även om den i vissa fall kunde uppfattas som gynnsam för barnens situation. Studien visar att det som benämns som samverkan oftast bestod av fragmenterat informationsutbyte snarare än av ett genuint gemensamt arbete. Många deltagare beskrev relationen som präglad av parallella arbetsprocesser snarare än gemensam planering, bedömning och beslutsfattande.

Ett mer strukturellt perspektiv på samverkan inom offentlig sektor ges av Læg Reid och Rykkja (2022) om samverkan mellan statliga organisationer. De visar att samverkan mellan offentliga organisationer ofta leder till otydliga och överlappande ansvarsförhållanden. När flera aktörer delar ansvar för samma problemområde blir det inte alltid klart vem som har mandat att fatta beslut, vem som förväntas ta initiativ eller vem som ytterst bär ansvaret om något går fel. Det beskrivs som att samverkan ger upphov till hybridformer av styrning, där traditionella hierarkiska strukturer samexisterar med mer nätverksbaserade arbetssätt. I praktiken innebär detta att formella ansvarsstrukturer förblir, samtidigt som beslutsfattande och problemlösning blir mer förhandlingsbara och fördelade mellan flera aktörer. Det bidrar till att roller, mandat och ansvar blir mindre tydligt avgränsade vilket kan försvåra samverkan.

Connolly et al. (2020) analyserar i sin studie, samverkan mellan offentliga verksamheter i en europeisk kontext och identifierar flera faktorer som är avgörande för att samverkan mellan offentliga verksamheter ska fungera. De belyser vikten av delade värderingar och gemensamma mål, eftersom detta skapar en gemensam riktning och underlättar tillit emellan verksamheterna. De visar också att professionellas inställning till samverkan påverkas av skillnader i professionella kulturer, utbildningsbakgrund och organisatoriska logiker, vilket kan skapa osäkerhet eller motstånd mot samverkan mellan verksamheter. Slutligen belyser dem att tydlighet kring ansvar, fungerande kommunikation och strukturer för att dela

information är avgörande, eftersom otydlighet i de områdena riskerar att göra samverkan begränsad till främst informationsutbyte.

3.2 Tidigare forskning om HRV och socialarbetares arbete med unga utsatta för HRV

Tidigare forskning visar att socialtjänstens arbete med HRV präglas av utmaningar kopplade till kunskap, bedömningar och organisatoriska förutsättningar. Olsson och Bergman (2018) visar att socialtjänsten ofta upplever bristande kulturkompetens och otillräckliga kunskaper om ämnet, vilket försvårar arbetet med att utveckla tydliga rutiner och handlingsplaner. I intervjuer beskriver socialarbetare att utbildning om HRV i stor utsträckning saknats både i grundutbildningen och i yrkesrollen, vilket innebär att kunskap ofta byggs genom bland annat egen erfarenhet (s. 56).

Olika studier pekar på att socialarbetare generellt upplever osäkerhet i våldsärenden, där osäkerhet blir extra tydlig i HRV-ärenden som upplevs som mer komplexa än andra former av våld. Baianstovu et al. (2019) framhåller att ärenden som rör HRV ofta kräver större behov av stöd och kunskap, då våldets uttryck och kontext kan vara svåra att identifiera och bedöma. Utifrån en sammanställning av tidigare forskning beskriver Schlytter och Linell (2008) att socialarbetare ofta möter osäkerhet i bedömningar av dessa ärenden, där både faktisk utsatthet och stereotypa föreställningar kan påverka beslutsfattandet. Detta kan leda till att vissa situationer förbises medan andra tolkas som HRV trots att så inte är fallet.

Forskningen belyser även svårigheter i att skilja mellan vad som kan betraktas som HRV och vad som uppfattas som exempelvis "vanlig tonårströts". Utifrån analyser av tidigare forskning beskriver Schlytter & Linell (2008, s. 13) hur brist på både teoretisk och kulturell kompetens bidrar till osäkerhet kring hotbildens karaktär och allvar. Liknande resultat framkommer i en norsk studie av Bredal och Skjerven (2007) där professionella beskriver HRV-ärenden som särskilt svåra att hantera och där endast en begränsad andel professionella upplever sig ha tillräcklig kunskap för att arbeta effektivt med ärenden som dessa.

Organisatoriska faktorer skapar ytterligare hinder i arbetet med HRV. Olsson och Bergman (2018) beskriver hur avsaknad av tydliga riktlinjer, begränsad utbildning samt osäkerhet kring identifiering och hantering bidrar till ett sårbart arbetssätt. Hög personalomsättning,

tidsbrist och avsaknad av specialiserade roller gör att rutiner sällan hinner etableras, vilket leder till att arbetet i hög grad blir personberoende. Sammantaget visar forskning att socialtjänstens arbete med ärenden som HRV präglas av osäkerhet, komplexitet och bristande strukturella förutsättningar, vilket riskerar att påverka både bedömningar och insatser för unga som är utsatta för HRV.

3.3 Tidigare forskning om samverkan mellan socialtjänst med polis i HRV ärenden

Tidigare studier visar att samverkan mellan socialtjänst och polis i arbetet med HRV präglas av både strukturella och professionella utmaningar. Huxham och Vangen (2025) belyser att gemensamma mål stärker engagemanget och ökar förutsättningarna för framgångsrik samverkan samt beskriver att när det fungerar så infinner sig en känsla av inspiration (s. 17).

Studier pekar på att skillnader i uppdrag, ansvar och organisatoriska logiker försvårar ett effektivt samarbete. Larsson et al. (2023) beskriver hur socialtjänst och polis verkar inom olika regelverk, där socialtjänsten i första hand har ett stödjande och förebyggande uppdrag medan polisens arbete är inriktat på brottsutredning och lagföring. Dessa skilda utgångspunkter kan leda till otydlighet kring ansvarsfördelning i HRV-ärenden.

Sekretess och informationsdelning framhålls som ett återkommande hinder i samverkan. Haugstvedt och Taustad (2023) visar att professionella ofta upplever osäkerhet kring vilka uppgifter som kan delas mellan myndigheter, vilket i sin tur kan påverka möjligheten att agera snabbt i ärenden där unga riskerar att utsättas för våld. Liknande resultat återfinns hos Notko et al. (2021) som beskriver hur sekretesslagstiftning kan begränsa samverkan trots att aktörerna delar ett gemensamt mål att skydda utsatta.

Forskningen lyfter även fram att samverkan i praktiken ofta blir personberoende snarare än strukturellt förankrad. Lamin och Teboh (2016) visar att fungerande samarbete i hög grad är beroende av individuella relationer mellan professionella, snarare än tydliga rutiner och formella samverkansstrukturer. Detta innebär att samverkan riskerar att bli sårbar vid personalomsättning och förändringar inom organisationen. Notko et al. (2021) betonar att avsaknad av gemensamma riktlinjer och arbetssätt ytterligare är faktorer som försvårar ett långsiktigt och hållbart samarbete.

Sammantaget visar forskningen att samverkan mellan socialtjänst och polis i ärenden präglas av komplexitet, där skillnader i organisatoriska logiker, sekretess och personberoende strukturer begränsar möjligheten till effektivt arbete. Trots en gemensam ambition att skydda utsatta unga framstår samverkan som bristfällig, vilket riskerar att påverka både kvalitet och säkerhet i erbjudna insatser.

3.4 Sammanfattning av tidigare forskning och forskningsluckor

Flera studier visar att samverkan mellan offentliga aktörer ofta präglas av fragmentering, otydlig ansvarsfördelning och avsaknad av gemensamma mål (Connolly et al., 2020; Johnsen et al., 2025; Lægreid & Rykkja, 2022). I praktiken tenderar samverkan att reduceras till informationsutbyte snarare än gemensamt beslutsfattande, vilket innebär att aktörer ofta arbetar parallellt snarare än integrerat. När dessa samverkansproblem sätts i relation till HRV-ärenden, där socialtjänst och polis förväntas samverka för att säkerställa skydd för barn och unga, framstår de som särskilt problematiska. Tidigare forskning visar att HRV-ärenden kännetecknas av hög grad av osäkerhet, tolkningssvårigheter och komplexa riskbilder, där våldets uttryck ofta är indirekt, kollektivt sanktionerat och svåridentifierat (Olsson & Bergman, 2018; Schlytter & Linell, 2008; Baianstovu et al., 2019).

Trots detta saknas det studier som systematiskt undersöker hur socialarbetare själva upplever, tolkar och hanterar samverkan med polisen i HRV-ärenden. Mycket av den tidigare forskningen fokuserar på organisatoriska modeller, juridiska ramar eller generella samverkansprinciper, medan mindre uppmärksamhet har ägnats åt hur samverkan faktiskt tar form i det vardagliga arbetet. Det finns därmed en brist på kunskap om hur professionella bedömningar formas i mötet mellan osäkerhet, ansvar och krav på samverkan.

Mot denna bakgrund är Lipskys teori om gräsrotsbyråkrati (Lipsky, 2016, s. 13) särskilt relevant. Teorin möjliggör en analys av hur policy och organisatoriska krav omsätts i praktiken genom socialarbetares individuella bedömningar, prioriteringar och tolkningar. I stället för att förstå samverkan mellan socialtjänst och polis som en formell struktur, möjliggör perspektivet en förståelse av samverkan som en praktik. Genom att fokusera på socialarbetares upplevelser av samverkan, deras professionella bedömningar och deras

handlingsutrymme, syftar denna studie till att bidra med ny kunskap om hur samverkan faktiskt formas och praktiseras i HRV-ärenden.

4. Teoretiskt ramverk

Först kommer studien i detta kapitel belysa teoretiskt ramverk, för att sedan förklara gräsrotsbyråkrati och det professionella handlingsutrymmet. Sensemaking kommer kort att presenteras i detta avsnitt samt teoretiska överväganden där både institutionell teori och struktureringsteori inkluderas.

Studien syftar till att undersöka hur socialarbetare upplever samverkan med polisen i HRV-ärenden som rör barn och unga, samt hur de resonerar och fattar professionella beslut i dessa situationer. I empirin framträdde samverkan som ett arbete präglat av osäkerhet, motstridiga krav och organisatoriska begränsningar, där socialarbetare kontinuerligt behöver göra egna bedömningar av risk, ansvar och lämpliga insatser. Mot denna bakgrund har Lipskys teori om gräsrotsbyråkrati valts som analytiskt ramverk. Lipsky beskriver gräsrotsbyråkrati som en teori som belyser hur beslut som fattas i det dagliga arbetet inom offentlig verksamhet i praktiken formar hur policy genomförs (Lipsky, 2016, s. 13).

Som ett kompletterande analytiskt perspektiv används även sensemaking. Enligt Weick (2009, s. 4) handlar sensemaking om hur yrkesverksamma aktivt skapar förståelse i situationer som präglas av osäkerhet genom att strukturera det som är oklart och tvetydigt. I studiens empiri framträder HRV-ärenden som sammanhang där etablerade arbetssätt och förväntningar inte alltid är tillräckliga, vilket gör att socialarbetare behöver tolka och omtolka situationer i samverkan med andra aktörer. Sensemaking bidrar därför till att synliggöra hur

professionella bedömningar formas i pågående arbete, men används i denna studie som ett kompletterande perspektiv till gräsrotsbyråkratiteorin.

4.1 Gräsrotsbyråkrati

Gräsrotsbyråkrati utgår från att offentlig politik inte genomförs direkt genom beslut fattade på högre nivåer, utan formas i praktiken av de yrkesverksamma som möter medborgare i vardagen. Lipsky (2016) beskriver gräsrotsbyråkrater, som socialarbetare och poliser, som den del av den offentliga sektorn där statens beslut får konkreta konsekvenser för individens liv. Trots att dessa yrkesutövare arbetar inom ramar som styrs av lagar, riktlinjer och organisatoriska krav, har de i praktiken ett betydande inflytande över hur policy omsätts. Lipsky menar att detta beror på att policy sällan är heltäckande eller självverkande, utan lämnar utrymme för tolkning i konkreta situationer. Därmed blir gräsrotsbyråkrater inte enbart utförare av policy, utan aktörer vars samlade beslut bidrar till att forma hur offentlig verksamhet faktiskt fungerar i praktiken (Lipsky, 2016, s. 13–14).

Lipsky (2016, s. 13) beskriver gräsrotsbyråkrater som den del av den offentliga sektorn som medborgare oftast möter och genom vilken staten i praktiken blir synlig i vardagen. Ur medborgarens perspektiv representerar gräsrotsbyråkrati, såsom socialarbetare och poliser, statens funktioner i konkreta situationer där offentliga tjänster ges och beslut fattas. Samtidigt framhåller Lipsky (2016, s. 13) att gräsrotsbyråkrater inte enbart verkställer beslut fattade på högre nivåer, utan att de genom sitt dagliga beslutsfattande också bidrar till att forma hur policy faktiskt genomförs. Detta hänger samman med att gräsrotsbyråkrater har ett betydande handlingsutrymme i mötet med medborgare, och att deras individuella beslut sammantaget får konsekvenser för hur myndigheter agerar i praktiken (Lipsky, 2016, s. 13).

Tidigare studier visar att gräsrotsbyråkrati har ett tydligt inflytande över hur policy faktiskt genomförs, eftersom policy behöver tolkas och omsättas i praktiken. Rossi et al. (2025) beskriver att socialpolitik inte fungerar av sig själv, utan innehåller oklarheter som gör att yrkesverksamma i frontlinjen behöver använda handlingsutrymme i sitt dagliga arbete. I socialtjänsten innebär detta att policy först får sitt innehåll i mötet mellan socialarbetare och klient, där socialarbetare genom sina bedömningar avgör hur riktlinjer ska tillämpas. Studien visar vidare att handlingsutrymmet är särskilt påtagligt inom socialt arbete, där arbetet ofta sker under förhållanden som resursbrist, hög arbetsbelastning och motstridiga krav, samt i mötet med klienter som inte alltid frivilligt tar emot insatser. Rossi et al. (2025) visar att

socialarbetare i vardagsarbetet använder sitt handlingsutrymme för att anpassa policy till klienters behov och till hur arbetet faktiskt bedrivs, vilket innebär att policy i praktiken formas genom professionella bedömningar. Samtidigt framgår att detta inflytande sker inom organisatoriska och institutionella ramar som både ger utrymme för och sätter gränser för socialarbetarnas handlingsutrymme.

Fernqvist (2020) visar att gräsrotsbyråkrati i socialtjänsten inte enbart handlar om att möta individuella behov, utan också om hur socialarbetare, i rollen som gräsrotsbyråkrat, bedömer och kategoriserar klienter i relation till olika insatser. I detta arbete görs bedömningar av klienters lämplighet och ansvar, där socialarbetare behöver avgöra vem som betraktas som berättigad till stöd. Studien visar att dessa professionella bedömningar sker i ett spänningsfält mellan institutionella krav och vad som bedöms vara bäst för den enskilda klienten. På så sätt framträder gräsrotsbyråkrati som ett praktiskt arbete där policy och organisatoriska normer omsätts och ges innehåll genom socialarbetares vardagliga beslut.

4.2 Professionellt handlingsutrymme

Ett centralt begrepp inom gräsrotsbyråkrati är professionellt handlingsutrymme. Lipsky (2016) beskriver handlingsutrymme som den frihet yrkesutövare i frontlinjen har att fatta egna beslut i mötet med medborgare, även när arbetet formellt regleras av detaljerade riktlinjer. Detta handlingsutrymme uppstår eftersom arbetet i offentlig sektor präglas av komplexa situationer som inte fullt ut kan förutses eller regleras i förväg. Lipsky betonar att handlingsutrymme inte är ett tillfälligt problem eller ett avsteg från styrning, utan en strukturell förutsättning för att offentlig service ska kunna fungera. I praktiken innebär detta att yrkesverksamma behöver prioritera, tolka regler och göra avvägningar mellan olika krav i sitt dagliga arbete. Dessa individuella bedömningar får sammantaget betydelse för hur policy ges innehåll och genomförs inom organisationer (Lipsky, 2016, s. 13–16).

Hupe och Hill (2007) bygger vidare på teorin om gräsrotsbyråkrati genom att tydliggöra under vilka villkor professionellt handlingsutrymme faktiskt används i offentlig verksamhet. De menar att gräsrotsbyråkrater oundvikligen måste använda handlingsutrymme, eftersom arbetet präglas av komplexa situationer som inte går att fullt ut reglera genom policy eller hierarkiska styrformer. Arbetet i frontlinjen beskrivs dessutom som relationellt, där yrkesutövare samtidigt behöver förhålla sig till flera olika krav och ansvar, både uppåt i organisationen och i samverkan med andra aktörer. Detta innebär att professionella

bedömningar blir en central del av det dagliga arbetet och får betydelse för hur offentlig verksamhet faktiskt genomförs i praktiken (Hupe & Hill, 2007).

4.3 Sensemaking

Sensemaking används i studien som ett kompletterande analytiskt perspektiv för att förstå hur socialarbetare skapar mening i situationer som präglas av osäkerhet och otydliga signaler. Weick (2009, s. 4-5) beskriver sensemaking som en process där aktörer i efterhand tolkar händelser som bryter mot förväntningar genom att placera dem i tolkningsramar som gör situationen begriplig och hanterbar. Fokus ligger inte på att fastställa en objektivt korrekt tolkning, utan på att skapa tillräcklig rimlighet för fortsatt agerande.

I studiens empiri, särskilt i det tema som belyser HRV som ett komplext och otydliga fenomen, framträder arbetet som präglad av otydliga signaler och tolkningsosäkerhet. Detta innebär att socialarbetare behöver tolka och omtolka situationer i praktiken, innan bedömningar kan göras.

4.4 Sensemaking som kompletterande teoretiskt perspektiv

Sensemaking övervägdes som teoretiskt perspektiv eftersom samverkan i HRV-ärenden ofta innebär situationer där förväntningar och invanda arbetssätt inte håller. Weick (2009) beskriver sensemaking som hur yrkesverksamma försöker skapa förståelse i situationer som upplevs som oklara eller störande, genom att i efterhand tolka vad som har hänt och varför, i ett samspel mellan tolkning och handling (s. 5–7). Perspektivet hade därmed kunnat bidra till en förståelse för hur socialarbetare skapar mening i komplexa och osäkra samverkans-situationer.

Samtidigt visar empirin i denna studie att fokus i mindre utsträckning ligger på meningsskapande processer i enskilda situationer och i större utsträckning på hur socialarbetare beskriver återkommande bedömningar, avvägningar och ansvar i sitt arbete. Forskarna gjorde bedömning att sensemaking inte fångade det huvudsakliga fokuset i studien, dock så användes teorin som ett komplement till att skapa en förståelse kring hur

socialarbetare både tolkar och skapar mening i situationer som präglas av bland annat osäkerhet.

4.5 Teoretiska överväganden

Flertalet perspektiv har övervägts gällande valet av teoretiskt ramverk för att analysera socialarbetares upplevelser av samverkan med polis i ärenden som rör HRV. Empirin som samlats in i studien utgår från socialarbetares beskrivningar av sitt praktiska arbete och deras upplevelser av att fatta svåra beslut i komplexa situationer. Teorier som institutionell teori, strukturerings teori och sensemaking bedömdes som relevanta perspektiv och var alla kandidater då alla betonar hur professionellt handlande formas i relation till organisatoriska och sociala sammanhang. Institutionell teori kan synliggöra hur gemensamma normer och professionella föreställningar påverkar arbetet, medan strukturerings teori kan bidra med förståelse gällande samspel struktur och handling emellan samt sensemaking som kan belysa hur yrkesverksamma skapar mening i situationer präglade av osäkerhet.

Utifrån denna bakgrund gjordes bedömningen att Lipsky (2016) teori och street-level-bureaucracy, med ett fokus på professionellt handlingsutrymme, ansågs vara mest relevant för denna studiens syfte. Perspektivet möjliggör en analys gällande hur socialarbetare hanterar ansvar, osäkerhet och motstridiga krav i det dagliga arbetet vilket ligger i linje med det som framträder i studiens empiriska material.

4.5.1 Institutionell teori

Institutionell logik övervägdes initialt som teoretiskt perspektiv eftersom teorin kan belysa övergripande normer och gemensamma sätt att resonera inom organisationer. Vid analys av det empiriska materialet framkom dock att studiens analytiska fokus ligger på socialarbetares individuella bedömningar och avvägningar i praktiken, vilket gjorde institutionell logik mindre ändamålsenlig för studiens syfte.

4.5.2 Struktureringsteori

Struktureringsteori (Giddens, 2021, s. 50–51) övervägdes som ett teoretiskt alternativ, eftersom delar av intervjumaterialet berör socialarbetares upplevelser av handlingsutrymme och de strukturella ramar som påverkar samverkan med polis.

5. Metod

5.1 Forskningsdesign

Denna del av arbetet kommer förklara flertalet olika delar, bland annat forskningsdesign för att sedan gå över till valet av metod och urval. Datainsamling och genomförande kommer också belysas följt av analysprocess och etiska principer. Trovärdighet, tillförlitlighet och överförbarhet kommer belysas samt av metoddiskussion.

Studien bygger på en kvalitativ forskningsstrategi och genomfördes som en intervjustudie baserad på semistrukturerade intervjuer. En kvalitativ ansats syftar till att förstå sociala fenomen utifrån de betydelser människor tillskriver dem och hur de själva beskriver sin verklighet (Bryman, 2025, s. 426). En kvalitativ ansats lägger fokus på ord, upplevelser och tolkningar snarare än mätbara variabler och lämpar sig när fokus ligger på att förstå processer och erfarenheter i sitt sammanhang. Mot denna bakgrund valdes en kvalitativ metod eftersom studiens syfte är att undersöka hur yrkesutövare inom socialt arbete uppfattar samverkan med polis i arbetet med unga utsatta för HRV. Genom intervjuer ges möjlighet att fånga nyanser, beskrivningar och variationer i hur samverkan förstås och erfaras av deltagarna.

Epistemologiskt utgår studien från ett interpretativt synsätt, där kunskap ses som något som skapas genom människors subjektiva upplevelser och tolkningar (Bryman, 2025, s. 46).

Ontologiskt vilar studien på en konstruktivistisk grund, där verkligheten förstås som socialt konstruerad och formad i relation till de sammanhang där den formas (s. 51). Denna metod gör det möjligt att fånga nyanser, beskrivningar och variationer i hur samverkan förstås av deltagarna. Genom att låta intervjupersonerna själva berätta om sina erfarenheter skapas förutsättningar att se de bakomliggande antaganden, normer och prioriteringar som präglar socialarbetares upplevelser om samverkan med polis.

5.2 Metodval

Datainsamlingen utfördes genom semistrukturerade intervjuer, vilket bedöms vara en lämplig metod för att undersöka yrkesutövarnas upplevelser och erfarenheter av samverkan mellan socialtjänst och polis. Denna intervjuemetod tillåter struktur samtidigt som den lämnar utrymme för flexibilitet, vilket gör det möjligt att följa upp relevanta teman och låta samtalet utvecklas utifrån deltagarnas perspektiv (Bryman, 2025, s. 519–520).

Genom att ställa följdfrågor och anpassa sig till samtalet så skapades förutsättningar för att få djupare förståelser och fånga detaljerade och unika beskrivningar av hur samarbetet mellan myndigheterna upplevs i praktiken.

De semistrukturerade intervjuerna genomfördes utifrån en intervjuguide som författarna tog fram (Bilaga 1). Guiden utformades med utgångspunkt i studiens syfte och innehöll tematiska frågor om samverkan, arbetssätt i HRV-ärenden och yrkesutövarnas upplevelser. Frågorna var öppna och formulerade för att ge utrymme för följdfrågor. Enligt Eide & Eide (2008, s.

182) kan öppna frågor stimulera klienten att berätta, tala fritt och utforska egna tankar och öppnar för att klienten ska utforska egna känslor och erfarenheter.

5.3 Urvalsmetod

Urvalet baseras på ett målstyrt urval där deltagarna väljs ut utifrån sin relevans för studiens forskningsfrågor. Som Bryman (2025, s. 459) beskriver innebär ett målstyrt urval att forskaren väljer ut fall eller deltagare på ett strategiskt sätt så att de som väljs ut är relevanta för de forskningsfrågor som har formulerats.

Urvalet grundas på följande kriterier, som syftar till att säkerställa att deltagarna har praktisk erfarenhet av området som studeras. Urvalet grundades på följande kriterier;

Minst ett års erfarenhet av arbete som socialarbetare.

Erfarenhet av arbete riktat mot hedersrelaterat våld bland barn och unga.

Erfarenhet av samverkan mellan socialarbetare och polis i ärenden som rör hedersrelaterat våld bland barn och unga.

Urvalsprocessen inleddes genom att verksamheter inom socialt arbete kontaktades via enhets- eller sektionschef, som fungerade som kontaktperson och hjälpte till att sprida studiens förfrågan samt tillhörande informationsbrev till socialarbetare inom verksamheten. I vissa fall kontaktades socialsekreterare direkt. Förfrågningar skickades till totalt 48 verksamheter inom socialt arbete, däribland socialtjänstens barn- och ungdomsenheter, familjehemsverksamheter, barnahus, kvinnojourer samt resurscenter med inriktning mot hedersrelaterat våld. Efter den initiala kontakten via e-post skickades påminnelser och i vissa fall togs även kontakt via telefon för att följa upp förfrågan.

Under urvalsprocessen uppstod svårigheter att få återkoppling från samtliga kontaktade verksamheter inom utsatt tidsram, vilket medförde att urvalet behövde kompletteras med ett bekvämlighetsurval. Bekvämlighetsurval innebär att deltagare väljs utifrån att forskarna hade tidigare kontakt med eller kännedom om yrkesutövare, under förutsättning att de uppfyllde studiens urvalskriterier (Bryman, 2025, s.

Av de totalt 48 verksamheter som informanterna kontaktade, rekryterades två genom målstyrt urval och en genom bekvämlighetsurval.

5.4 Datainsamling och genomförande

Intervjuerna spelades in på en av författarnas telefon och transkriberades ordagrant med ett fokus på det verbala innehållet. Faktorer som pauser, skratt och tonfall togs i beaktning där bedömning om relevans fanns och de faktorer som saknade relevans uteslöts.

Transkriberingen genomfördes manuellt av båda forskarna och låg till grund till den fortsatta analysen. Totalt genererades 32 sidor transkriberat material vilket var grunden för den tematiska analysen.

Arbetet genomfördes med fokus på formuleringar och talspråk, utan tolkning eller omformulering. Detta för att säkerställa att analysen baserades på ett så nära empiriskt underlag som möjligt.

Tre Intervjuer genomfördes digitalt på Teams med en tidsram på 30–45 minuter. Båda författarna var med på samtliga intervjuer, där den ena författaren ledde intervjun med frågor i första halvan av intervjun och sedan tog den andra författaren över. Det digitala genomförandet valdes för att underlätta deltagarnas medverkan och möjliggöra flexibel tidsbokning. För att skapa trygghet för respondenterna användes ett reflekterande och lyssnande förhållningssätt, samt en uppmuntran till att respondenterna ska vilja dela sina upplevelser samt erfarenheter av samverkan mellan myndigheter gällande HRV i samband med barn och ungdomar. Genom att ställa följdfrågor och anpassa sig till samtalet så skapades förutsättningar för att få djupare förståelser och fånga detaljerade och unika beskrivningar av hur samarbetet mellan myndigheterna upplevs i praktiken.

De semistrukturerade intervjuerna genomfördes utifrån en intervjuguide som författarna tog fram (bilaga1). Guiden utformades med utgångspunkt i studiens syfte och innehöll tematiska frågor om samverkan, arbetssätt i HRV-ärenden och yrkesutövarnas upplevelser. Frågorna var öppna och formulerade för att ge utrymme för följdfrågor samt ge deltagarna utrymme för att utveckla sina resonemang (Eide & Eide, 2008, s. 182).

5.5 Analysprocess

Det insamlade intervjumaterialet analyserades med hjälp av tematisk analys. Enligt Bryman (2025, s. 657) är tematisk analys ett tillvägagångssätt för analys av kvalitativa data där forskaren identifierar teman, vilka kan förstås som kategorier av intresse som beskrivs utifrån data och bygger på koder som identifierats i utskrifter. Analysmetoden valdes i relation till studiens syfte att undersöka hur socialarbetare upplever samverkan med polis i ärenden som rör HRV bland barn och unga. Braun och Clarke (2006) beskriver att tematisk analys möjliggör identifiering och strukturering av centrala teman som framträder i deltagarnas berättelser.

Studien utgick från en abduktiv ansats, vilket innebär ett växelspel mellan empiriskt material och teoretiska begrepp där analysen utvecklas genom att forskarna rör sig fram och tillbaka mellan empiri och teori för att identifiera den mest rimliga av det som studerats (Bryman, 2025, s. 43). Samtliga intervjuer spelades in och därefter transkriberades det inspelade materialet. Därefter lästes materialet igenom flera gånger för att skapa en övergripande förståelse av det insamlade materialet kring hur intervjupersonerna beskrev samverkan med polis i arbetet med HRV-ärenden. I nästa steg markerades delar av texten som var relevanta för studiens syfte, exempelvis beskrivningar av samverkan, arbetssätt, ansvar och upplevda möjligheter eller svårigheter. Dessa delar sammanfattades i korta koder som fångade innehållet i det som deltagarna beskrev. Flera citat kunde ligga till grund för samma kod när de beskrev liknande erfarenheter.

Koderna jämfördes därefter med varandra och sorterades utifrån likheter och skillnader. Koder som berörde närliggande aspekter av samverkan grupperades tillsammans och bildade övergripande teman. Under denna process kontrollerades temana kontinuerligt mot det transkriberade materialet för att säkerställa att de hade tydlig förankring i intervjuerna och fann att vara relevanta i relation till studiens syfte.

Analysprocessen följde principerna för tematisk analys enligt Braun och Clarke (2006), där materialet succesivt organiserades och omarbetades i syfte att skapa en sammanhängande och meningsfull struktur inför resultatet. Braun och Clarke (2006) beskriver dessa faser nedan:

Steg 1. Forskaren skall analysera och bekanta sig med materialet

Steg 2. Skapa koder

Steg 3. Hitta teman i de identifierade koderna

Steg 4. Genomgång av de teman som framkommit i steg 3 samt granska dessa teman

Steg 5. Namnge teman

Steg 6. Producera rapporten

Exempel på kodningsprocess

Utdrag av citat	Undertema	Tema
“Vi arbetar ju utifrån upplevelser och berättelser... Polisen arbetar utifrån bevis ”	Olika professionella logiker och kunskapssyner	Bevisfokus respektive omsorgsfokus
“ hedersrelaterat våld och förtryck är inte så lätt att märka, man behöver ställa frågan och verkligen fundera”.	Svårigheter att identifiera HRV	Strukturella och organisatoriska hinder samt konsekvenser för barn och unga

5.6 Etiska principer

Deltagarna informerades skriftligen om studiens syfte, genomförande och hantering av insamlat material genom ett missivbrev som skickades ut via e-post (Bilaga 2). Informationen

förklarade att deltagandet var frivilligt och att medverkan kunde avbrytas när som helst utan motivering. Därigenom säkerställdes att deltagandet grundades i informerat samtycke. Samtycke inhämtades genom ifylld samtyckesblankett före intervjuerna samt bekräftades muntligt vid intervjutillfället.

Rekryteringen av deltagare skedde delvis via chef, vilket kan innebära ett etiskt dilemma då anställda kan uppleva en indirekt förväntan att delta. För att motverka detta gavs information om studien direkt till de potentiella deltagarna genom ett missivbrev, där det tydligt framgick att deltagandet var frivilligt och att medverkan kunde avbrytas när som helst utan motivering.

För att skydda deltagarnas integritet hanterades allt intervjumaterial i enlighet med principerna för personuppgiftsbehandling. Materialet oidentifierades så att namn och arbetsplats inte framgår i studien och förvarades i en lösenordsskyddad fil på Jönköping Universitys OneDrive-server med åtkomst enbart för författarna. Materialet användes endast för studiens syfte och raderades efter avslutat arbete, i enlighet med Vetenskapsrådets riktlinjer för skydd av personuppgifter och säker hantering av forskningsdata (Vetenskapsrådet, 2024, s. 66–67).

En annan central etisk aspekt handlar om forskarens förhållningssätt. Eftersom forskarna själva är socionomstudenter finns det en risk att den egna professionella bakgrunden kan påverka datainsamling och analys. Einarsson och Hammar Chiriac (2002, s. 31–32) beskriver att forskaren i sig kan vara en felkälla eftersom tidigare erfarenheter och det någon är van att se kan styra perception och tolkningar. Detta innebär att forskaren kan förstärka vissa perspektiv och förbise andra. För att motverka detta har författarna varit uppmärksamma på sin egen bias genom att formulera öppna frågor och kontinuerligt diskutera våra tolkningar i analysen.

5.7 Trovärdighet, tillförlitlighet och överförbarhet

I denna studie har målet varit att genomföra forskningen på ett sätt som gör resultaten så trovärdiga och tillförlitliga som möjligt. Eftersom studien bygger på kvalitativa, semistrukturerade intervjuer och syftar till att skapa förståelse för socialarbetares upplevelser och resonemang, har kvaliteten bedömts utifrån kriterier som är anpassade för kvalitativ forskning.

Bedömningen av studiens kvalitet utgår från kriterierna trovärdighet, tillförlitlighet och överförbarhet. Bryman (2025, s. 443) redogör för dessa som alternativa kriterier för

bedömning av kvalitativ forskning, där trovärdighet motsvarar intern validitet, överförbarhet extern validitet och tillförlitlighet kan jämföras med reliabilitet.

Dessa kriterier skiljer sig från traditionella reliabilitets- och validitetsbegrepp genom att de inte förutsätter att det finns en enda och absolut beskrivning av den sociala verkligheten.

Bryman (2025, s. 443) beskriver att kvalitativ forskning i stället utgår från att det kan finnas flera möjliga tolkningar av samma fenomen, vilket innebär att kvalitet i högre grad bedöms utifrån hur godtagbar en tolkning är för andra snarare än utifrån möjligheten att uppnå exakt replikation eller mätning.

5.7.1 Trovärdighet

Trovärdighet avser i vilken utsträckning studiens resultat och tolkningar framstår som rimliga i relation till det empiriska materialet. I denna studie har trovärdigheten stärkts genom en tydlig koppling mellan studiens syfte, intervjufrågor och analys. Intervjufrågorna utformades utifrån syftet att öka förståelsen för socialarbetares upplevelser av samverkan med polis i HRV-ärenden, med särskilt fokus på professionellt handlingsutrymme.

Analysen har baserats på återkommande mönster i intervjumaterialet, och tolkningarna har kontinuerligt relaterats till deltagarnas utsagor. På så sätt har analysen förankrats i empirin och resultaten speglar intervjupersonernas erfarenheter och perspektiv.

5.7.2 Tillförlitlighet

Tillförlitlighet motsvarar intern validitet (Bryman, 2025, s. 66) i kvalitativ forskning och avser i vilken utsträckning studiens tolkningar framstår som rimliga i relation till det empiriska materialet. För att stärka tillförlitligheten i denna studie har vi varit noggranna med att beskriva samtliga moment i forskningsprocessen. Urvalet av intervjupersoner, valet av metod samt genomförandet av intervjuerna har redovisats utförligt. Även analysprocessen har beskrivits steg för steg, vilket gör det möjligt för läsaren att följa hur resultaten har vuxit fram.

Vidare har analysen genomförts gemensamt, vilket har möjliggjort diskussion och jämförelse av tolkningar. Detta har bidragit till en mer genomarbetad analys och minskat risken för ensidiga tolkningar.

5.7.3 Överförbarhet

Överförbarhet motsvarar extern validitet (Bryman, 2025, s. 66) och rör i vilken utsträckning resultat kan vara relevanta utanför den studerade kontexten. Eftersom kvalitativa studier inte syftar till statistisk generalisering kan resultaten från denna studie inte sägas gälla alla socialarbetare. Däremot kan studien bidra med förståelse för hur socialarbetare i liknande organisatoriska och professionella sammanhang upplever och resonerar kring samverkan i HRV-ärenden.

Genom att studiens kontext, urval och genomförande har beskrivits tydligt ges läsaren möjlighet att själv bedöma i vilken utsträckning resultaten kan vara relevanta i andra sammanhang. På så sätt möjliggörs överförbarhet i linje med kvalitativ forskning.

5.8 Metoddiskussion

5.8.1 Definition och avgränsning av begreppet samverkan

I denna studie har samverkan inte undersökts som en formell organisatorisk modell eller etablerad samverkansstruktur, utan utifrån hur socialarbetare beskriver och erfar samverkan i sitt vardagliga arbete med HRV-ärenden. Fokus ligger därmed på hur samverkan praktiseras i konkreta situationer, snarare än på hur den är avsedd att fungera enligt styrdokument, riktlinjer eller formella samverkansavtal.

Det empiriska materialet visar att samverkan i stor utsträckning präglas av informella, personbundna och situationsstyrda arbetssätt. Hur samverkan faktiskt genomförs tycks i hög grad vara beroende av individuella relationer, professionell erfarenhet och lokala arbetspraktiker, snarare än av fasta strukturer och gemensamma rutiner. Detta ligger i linje med tidigare forskning, som visar att samverkan ofta blir personberoende när gemensamma riktlinjer och arbetssätt saknas (Notko et al., 2021).

Metodologiskt innebär detta att studien inte kan uttala sig om hur formella samverkansmodeller fungerar eller om samverkan mellan socialtjänst och polis är effektiv i organisatorisk mening. I stället belyser studien hur samverkan upplevs, tolkas och hanteras av socialarbetare i praktiken. Detta kan betraktas som en begränsning, då endast ett perspektiv har inkluderats och då formella strukturer inte har analyserats.

Samtidigt kan detta ses som en styrka, eftersom studien synliggör de villkor under vilka samverkan faktiskt genomförs i komplexa HRV-ärenden, där osäkerhet, skilda uppdrag och tidsbrist framträder i materialet. Genom att fokusera på socialarbetares erfarenheter möjliggörs en fördjupad förståelse för hur samverkan formas i praktiken, snarare än hur den är avsedd att fungera på organisatorisk nivå.

5.8.2 Urval och rekrytering

Intervjuperson ett är utbildad socionom och har arbetat flertalet år inom socialtjänsten, med inriktning barn och unga. Intervjupersonen har tidigare arbetat på kvinnojourer, resurscentrum inriktat mot HRV samt hjälpt till att starta olika verksamheter inriktat mot detta. Genom dessa erfarenheter har intervjupersonen träffat många unga som varit utsatta för HRV.

Intervjuperson två har arbetat några år som socionom. Nuvarande tjänst är inom socialtjänsten, med inriktning mot barn och unga. Personen har även erfarenhet av skyddat boende som tar emot personer som fallit offer för HRV. Genom denna arbetslivserfarenhet har intervjupersonen träffat på många individer som lever i våldet.

Intervjuperson tre tog sin socionomexamen i slutet på 90-talet och har jobbat på flera olika instanser inom socialt arbete. Just nu inom arbete som familjehemssekreterare och besitter stor kunskap inom HRV och barn och unga genom sina roller inom olika verksamheter och har ett stort intresse för att hjälpa barn och unga samt kvinnor.

Urvalet i studien genomfördes som ett målstyrt urval som innebär att deltagare valdes till studien utifrån faktorer som var kompetens och tidigare erfarenhet av HRV-ärenden samt också samverkan med polis.

Studiens syfte, var att undersöka professionellas erfarenheter av samverkan snarare än att kartlägga förekomst eller omfattning. Ett bredare eller mer slumpmässigt urval hade kunnat öka variationen i materialet, men bedömdes inte som lämplig då det hade funnits en potentiell risk att deltagare hade saknat de specifika erfarenheter som krävdes för att kunna bidra till studien. Samtidigt innebär ett målstyrt urval metodologiska begränsningar. Som Bryman (2025, s.461) belyser minskar denna urvalsform möjligheten till överförbarhet, eftersom

deltagarna inte representerar en bredare population utan istället bör förstås som exempel på hur samverkan kan upplevas i olika sammanhang. Detta innebär att resultaten inte kan generaliseras till samtliga socialarbetare som arbetar med HRV, utan kan istället tolkas i relation till de sammanhang som deltagarna i denna studie arbetar inom.

Rekryteringsprocessen visade sig vara mer omfattande och tidskrävande än vad som först förväntades och vad som det avsatts tid för. Flertalet verksamheter kontaktades, men begränsad återkoppling samt en hög arbetsbelastning var faktorer som påverkade möjligheten att rekrytera deltagare inom den tidsram som fanns för studien. Som en konsekvens av detta behövde urvalet kompletteras, vilket i sin tur ledde till en mindre variation än vad som planerades från början. Inledningsvis var avsikten att enbart inkludera socialsekreterare inom socialtjänsten, men under rekryteringsprocessen breddades urvalet till att även omfatta socialarbetare med liknande erfarenheter. Detta val möjliggjorde genomförandet av studien inom förbestämd tidsram, men kan samtidigt ha påverkat variationen.

Rekryteringen skedde delvis via verksamhetschefer och delvis genom egna kontakter, vilket bedömdes som nödvändigt för att identifiera lämpliga deltagare men kan samtidigt ha påverkat vilka personer som tillfrågades och valdes till att medverka. Det finns en risk att socialarbetare som uppfattades som tillräckligt erfarna eller positiva utifrån chefers bedömning till samverkan i högre grad tillfrågades och tackade ja, vilket kan ha påverkat materialets innehåll och inneburet att mer kritiska eller avvikande perspektiv i mindre utsträckning kom fram. Att deltagande var frivilligt och oavlönat kan även det ha haft en inverkan på att de som valde att delta hade ett särskilt intresse gällande ämnet för studien, vilket kan vara fördelaktigt att beakta vid tolkning av resultaten.

5.8.3 Datainsamling

Valet av semistrukturerade intervjuer grundades i studiens syfte att undersöka socialarbetares upplevelser av samverkan med polis i HRV-ärenden, där individuella erfarenheter, tolkningar och bedömningar stod i fokus. Denna form av intervju möjliggör en balans mellan både struktur och flexibilitet, där forskaren kan utgå från redan bestämda frågor som forskarna i denna studie hade förberett sedan tidigare samtidigt som utrymme ges för följdfrågor och fördjupning utifrån deltagarnas svar (Bryman, 2025, s. 519). En fördel med detta tillvägagångssätt är att deltagarna ges möjlighet att formulera sina erfarenheter med egna ord, vilket är centralt i studier som syftar till att förstå professionella bedömningar och

upplevelser. Samtidigt innebär valet av semistrukturerade intervjuer ett metodologiskt dilemma. Den flexibilitet som möjliggör fördjupning kan också leda till att intervjuerna utvecklas i olika riktningar, vilket påverkar jämförbarheten mellan deltagarnas utsagor (Bryman, 2025, s. 521). Intervjuguidens utformning och forskarnas följdfrågor kan dessutom ha styrt vilka aspekter av samverkan som fick mest utrymme i materialet. Detta innebär att vissa perspektiv kan ha förstärkts, medan andra kan ha fått mindre utrymme, vilket behöver beaktas vid tolkningen av resultaten.

Intervjuerna genomfördes digitalt via videomöten (Teams) Detta var ett val som grundade sig i praktiska förutsättningar såsom tidsmässiga begränsningar hos yrkesutövarna. Det digitala formatet möjliggjorde att intervjuer kunde genomföras med deltagare från olika delar av landet och bidrog därmed till att studien kunde genomföras inom utsatt tidsram. Samtidigt kan digitala intervjuer innebära begränsningar, exempelvis genom minskad tillgång till icke-verbala signaler i form av kroppsspråk och subtila uttryck, vilket kan enligt Bryman (2025, s. 593) påverka forskarens möjligheter att tolka deltagarnas berättelser och ställa fördjupande följdfrågor. Ytterligare en nackdel med det digitala valet var att tekniska problem i form av bristande internetuppkoppling förekom och kan innebära att intervjupersonerna behövde upprepa sina svar vilket i sig kan påverka situationen och att viktig information gick förlorat. Begränsningar som också bör beaktas vid tolkning.

5.8.4 Analysprocess och tolkning

Valet att genomföra analysen med hjälp av tematisk analys enligt Braun och Clarke (2006) gjordes för att möjliggöra en systematisk identifiering av återkommande mönster i deltagarnas beskrivningar av samverkan med polis i HRV-ärenden.

Analysarbetet genomfördes stegvis, där materialet först lästes igenom upprepade gånger för att skapa en förståelse av helheten kring det insamlade materialet. Därefter identifierades meningsbärande enheter som kodades utifrån innehåll och relevans för studiens forskningsfrågor. I och med att studien baseras på ett begränsat antal intervjuer fick varje deltagares berättelse ett relativt stort genomslag i materialet. Samtidigt innebar arbetet med tematisk analys att fokus låg på att identifiera gemensamma mönster och återkommande sätt att resonera, snarare än att redovisa varje deltagares berättelse i sin helhet. Detta kan ha inneburit att vissa nyanser gått förlorade, men bedömdes samtidigt nödvändigt för att kunna besvara studiens syfte.

Kodning och tematisering genomfördes gemensamt av forskarna, vilket ses som en styrka då olika tolkningar kunde diskuteras under analysprocessen. Detta arbetssätt minskade risken för att en enskild forskares förförståelse ensidigt skulle styra analysen. Samtidigt går det inte helt att bortse från att analys alltid innebär ett urval, där vissa faktorer i materialet fick större utrymme än andra. Detta innebär dock inte att enskilda deltagares erfarenheter bedömts som mindre betydelsefulla, utan att analysen riktades mot de delar av materialet som bedömdes mest relevanta för att besvara studiens frågor.

Den abduktiva ansatsen beskrivs av (Bryman, 2025, s. 43) och är ett växelspel mellan både empiri och teori, där teoretiska begrepp användes för att fördjupa förståelsen av materialet snarare än för att styra analysen i förväg. Detta arbetssätt gjorde det möjligt att göra en succesiv fördjupning av analysen, men innebär samtidigt att forskarens tolkningar påverkas av både teoretiska utgångspunkter och tidigare erfarenheter. Tolkningen av materialet bör därmed förstås som en analytisk konstruktion snarare än en direkt återgivning av deltagarnas erfarenheter. De teman som presenteras i resultatet representerar således forskarnas tolkning av materialet och är ett resultat av de metodologiska och analytiska val som gjorts genom hela analysprocessen.

5.8.5 Förförståelse och forskarroll

Förförståelse beskrivs enligt (Malterud, 2014, s. 48–49) som en ryggsäck som forskare bär med sig in i ett projekt och som påverkar vårt sätt att både samla in och läsa av materialet. I denna studie har forskarnas förförståelse haft betydelse gällande faktorer som datainsamling och analys. Som blivande socionomer finns det från början en grundläggande kunskap gällande socialtjänstens uppdrag, arbetssätt och villkor, något som kan ha påverkat hur intervjufrågor formulerades i intervjuguiden samt hur deltagarnas upplevelser tolkades. En förförståelse kan också ses som en styrka, då den möjliggör en kontextuell förståelse av de situationer och dilemman som socialarbetare beskrev. Samtidigt innebär detta en risk att vissa antaganden om socialtjänstens roll och samverkan togs för givet.

Valet att inte sträva efter en helt neutral forskarposition, utan istället arbete reflexivt med den egna förståelsen, innebär både möjligheter och begränsningar. Förförståelsen kan ses som en styrka då den möjliggjorde en kontextuell förståelse av de situationer och professionella dilemman som socialarbetare beskrev. Samtidigt finns en risk att vissa antaganden kan ha

påverkat vilka faktorer av materialet som uppmärksammades och vilka som i mindre utsträckning problematiserades.

I kvalitativ forskning innebär analys alltid ett urval, där vissa mönster och teman synliggör tydligare än andra beroende på studiens syfte och analytiska fokus. Detta innebär inte att enskilda deltagares berättelser bedöms som mindre betydelsefulla, utan att analysen medvetet riktades mot de delar av materialet som bedömdes mest relevanta för att besvara studiens forskningsfrågor. I och med att studien baserades på ett begränsat antal intervjuer fick varje deltagares berättelse hyfsat stort genomslag i materialet, vilket i sig ställde krav på forskarnas reflexivitet under analysprocessen. Kodning och tematisering genomfördes gemensamt av forskarna som ett medvetet tillvägagångssätt för att synliggöra och ifrågasätta egna antaganden samt diskutera alternativa tolkningar av materialet. Detta bedömdes minska risken för att den gemensamma utbildningsbakgrunden ensidigt skulle styra analysen. Samtidigt går det inte helt att bortse från att forskarnas gemensamma position och erfarenheter kan ha påverkat tolkningarna, något som bör beaktas vid läsning samt tolkning.

5.8.6 Studiens trovärdighet och begränsningar

Studiens trovärdighet kan förstås i relation till de metodologiska val som gjorts genom hela forskningsprocessen. Att utgå från studiens syfte och urval, datainsamling samt analys möjliggör en fördjupad förståelse av deltagarnas erfarenheter av samverkan med polis i HRV-ärenden som rör barn och unga. Dessa val har bidragit till att skapa material, där återkommande mönster i deltagares berättelser kunnat identifieras samt kunnat tolkas. Samtidigt är det av vikt att lyfta att de metodologiska avvägningarna också inneburit begränsningar som har påverkat hur resultaten bör tolkas och förstås. Det målstyrda urvalet och det begränsade antalet deltagare bör tolkas som kontextuella beskrivningar. Rekrytering samt deltagarnas frivilliga medverkan kan även ha påverkat vilka perspektiv som kommit till uttryck.

Valet av semistrukturerade intervjuer och digital datainsamling möjliggjorde studiens genomförande trots tidsmässiga begränsningar. Samtidigt kan det digitala valet av intervjuer, genom begränsad tillgång till icke-verbala uttryck och förekommande tekniska problem, ha haft en viss påverkan på intervjuerna samt det insamlade materialets detaljer. Även analysprocessen som gjordes utifrån tematisering och haft fokus på gemensamma mönster också innebär att enstaka nyanser i deltagarnas berättelser kan ha fått mindre utrymme.

Slutligen bör studiens resultat förstås som analytiska tolkningar som formades genom medvetna val och avvägningar, snarare än som objektiva eller uttömmande beskrivningar av deltagarnas erfarenheter. Genom att synliggöra både studiens styrkor och svagheter ger det läsaren förutsättningar att bedöma både trovärdighet och relevans i resultatet. Utöver de metodologiska begränsningar som tidigare lyfts finns det skäl att problematisera studiens urval ytterligare. Begreppet socialarbetare rymmer en stor variation av yrkesroller, organisatoriska kontexter och arbetsuppgifter, vilket innebär att samverkan med polis kan ta sig olika uttryck beroende på verksamhetens uppdrag, resurser och organisatoriska förutsättningar. I denna studie har deltagare rekryterats från olika typer av verksamheter, men det begränsade antalet informanter innebär att studien inte haft som ambition att fånga eller analysera hela denna variation.

Detta innebär att resultaten främst bör förstås som kontextbundna beskrivningar av hur samverkan begripliggörs av de deltagande socialarbetarna, snarare än som generella beskrivningar av hur samverkan mellan socialtjänst och polis fungerar i HRV-ärenden i stort. Skillnader mellan exempelvis myndighetsutövande socialtjänst, specialiserade HRV-verksamheter och ideella organisationer kan antas innebära olika logiker, prioriteringar och former av handlingsutrymme. En sådan jämförande analys hade dock krävt ett annat material och en annan forskningsdesign, och ligger därför utanför denna studies analytiska räckvidd.

Studien belyser samverkan uteslutande utifrån socialarbetares perspektiv, vilket innebär att polisens erfarenheter, tolkningar och organisatoriska villkor inte ingår i analysen. Detta innebär att resultaten ger en ensidig bild av samverkan, där vissa dynamiker, spänningar och otydligheter kan framstå som mer problematiska eller mer framträdande än de eventuellt skulle göra i ett material där även polisens perspektiv studerades. En studie som även inkluderat polisens perspektiv hade kunnat bidra till en mer nyanserad förståelse av hur samverkan formas i praktiken, men detta har legat utanför denna studies syfte och design.

5.9 Ai

I den aktuella studien har ChatGPT används som ett kompletterande verktyg till att strukturera samt förbättra tydligheten i språket i texten.

6. Resultat & analys

I detta kapitel presenteras studiens resultat genom det insamlade intervjumaterialet som framkom. Resultatet har skapat fem teman. Tillsammans speglar de socialarbetares beskrivningar av deras arbete med HRV, samt deras upplevelser av samverkan med polisen i ärenden som rör barn och unga. Det första temat betonar hur socialarbetare beskriver HRV som ett komplext och svåridentifierat fenomen, samt hur denna komplexitet påverkar deras professionella bedömningar. Temat relaterar främst till studiens första forskningsfråga om hur bedömningar görs i ärenden som HRV. Tema nummer två fokuserar på socialarbetares professionella överväganden i relation till sitt handlingsutrymme och belyser hur dessa överväganden formas i mötet mellan faktorer som riskbedömningar, organisatoriska ramar samt ansvar för skydd. Detta tema relaterar till studiens andra forskningsfråga. Följande temana behandlar socialarbetares upplevelser av samverkan med polisen i HRV-ärenden. Här visas vilken betydelse samverkan har, hur skillnader i professionella utgångspunkter påverkar samverkan samt också vilka strukturella och organisatoriska premisser som präglar samverkan i praktiken. Dessa teman går i linje med studiens tredje och fjärde

forskningsfrågor och betonar hur samverkan både kan möjliggöra och begränsa skyddsarbetet.

6.1 HRV som ett komplext och svåridentifierat fenomen

Socialarbetarna beskriver HRV som ett komplext och svåridentifierat fenomen, vilket påverkar deras bedömningar i arbetet med barn och unga. Intervjupersoner framhåller att HRV skiljer sig från andra typer av våld genom att det ofta är dolt, kollektivt och sammanvävt med familjens normer och värderingar. Det betyder att tecken på HRV ofta är otydliga och inte direkt synliga, utan behöver förstås i relation till den unges sociala och kulturella sammanhang. Intervjupersoner beskriver att unga ofta har svårt att själva identifiera eller benämna sin situation som hedersrelaterad. I vissa fall normaliseras kontroll och begränsningar, medan det i andra fall uttrycks en upplevelse av hedersproblematik som enligt socialarbetarna snarare kan handla om strikta föräldranormer eller en konflikt inom familjen kring faktorer som exempelvis självständighet. Detta bidrar till en osäkerhet i bedömningen och gör det svårt att avgöra om situationen faktiskt rör HRV. Socialarbetarna beskriver denna osäkerhet som central i bedömningsarbetet och menar på att bedömningar ofta kräver att den unges egen berättelse vägs mot tidigare erfarenheter och kunskap om hur HRV kan ta sig i uttryck. Intervjupersonerna betonar vikten av att vara uppmärksam på olika tecken, såsom begränsningar i den unges rörelsefrihet, val av kläder eller det sociala umgänget, samt hur familjen förhåller sig till den unges autonomi. En av intervjupersonerna beskriver svårigheten att identifiera HRV på följande sätt:

“ hedersrelaterat våld och förtryck är inte så lätt att märka, man behöver ställa frågan och ibland flera gånger och verkligen fundera ”. (intervjuperson två)

En annan intervjuperson lyfter att den unges egen förståelse av situationen inte alltid sammanfaller med socialtjänstens bedömning: *“ Ungdomen kanske inte anser det som hedersförtryck. ”* (Intervjuperson ett)

Samtidigt beskriver en av intervjupersonerna att det även förekommer situationer där HRV misstänks men senare visar sig handla om andra former av problematik:

“ ibland säger de att det är hedersförtryck men det är inte riktigt det. ” (intervjuperson två)

Två av intervjupersonerna beskriver att HRV i vissa fall blir synligt först när fler perspektiv involveras i ärendet. En intervjuperson berättar om en situation där hedersaspekten först inte uppmärksammades, men där olika professioners bidrag tillsammans gjorde det möjligt att identifiera problematiken: “ *Under förhöret berättade flickan mycket, men polisen såg först ingen hedersaspekt. I rummet kunde vi alla bidra med perspektiv, socialtjänsten kunde till exempel styrka tidpunkter via journaler och psykologen gav råd om hur man kunde ställa frågor. Det ledde till att hedersförtrycket ändå kunde styrkas rättsligt*” (intervjuperson ett)

En intervjuperson som arbetar med placerade barn beskriver att hedersrelaterade aspekter ibland framkommer först senare i processen: “ *Det sexuella våldet och hedersaspekter kommer ofta fram mycket senare och inte direkt*” (intervjuperson tre)

Sammantaget beskriver intervjupersonerna att bedömningsarbetet i HRV-ärenden som en pågående process präglad av osäkerhet, där gränsen mellan omsorg, kontroll och förtryck inte alltid är tydlig. Bedömningar sker enligt informanterna ofta i ett spänningsfält mellan den unges egen uppfattning av situationen och professionellas erfarenhet och kunskap gällande ämnet.

6.1.1 Analys av HRV som ett komplext och svåridentifierat fenomen

Att HRV i empirin beskrivs som dolt och svårt att tolka innebär att socialarbetare ofta möter situationer där det inte är självklart om det är HRV som pågår eller inte. När våld inte tar sig uttryck genom tydliga handlingar utan genom kontroll, normer och begränsningar, räcker inte tidigare sätt att bedöma våldsutsatthet för att förstå vad som pågår. I stället behöver socialarbetare tolka enskilda signaler och sätta dem i relation till varandra för att göra situationen begriplig.

Denna osäkerhet i bedömningen är i linje med tidigare forskning som visar att HRV ofta är svårt att identifiera eftersom våldet sällan framträder genom tydliga handlingar, utan genom knappt märkbara former av kontroll och normer. Den osäkerhet som framträder i empirin ligger i linje med tidigare forskning. Schlytter och Linell (2008) beskriver att socialarbetare ofta möter osäkerhet i bedömningar av hedersrelaterade ärenden, där både faktisk utsatthet och stereotypa föreställningar kan påverka beslutsfattandet. De visar att detta kan leda till att vissa situationer förbises medan andra tolkas som HRV trots att så inte är fallet.

Utifrån sensemaking kan detta förstås som en process där socialarbetare försöker skapa mening i situationer som avviker från förväntningar om hur våld vanligtvis framträder. Empirin visar att unga inte alltid själva definierar sin situation som hedersrelaterad, vilket ytterligare försvårar tolkningen. Gränsen mellan omsorg, kontroll och förtryck framstår därför som oklar, och förståelsen av situationen växer fram successivt snarare än omedelbart.

Denna process påverkar även socialarbetares handlingsutrymme. När HRV inte kan identifieras begränsas möjligheten att agera snabbt och tydligt, vilket gör att bedömningar ofta präglas av försiktighet snarare än omedelbara ingripanden.

Att HRV ibland identifieras först efter hand, eller genom att flera professionella perspektiv förs samman, kan ses som en del av detta meningsskapande arbete. När olika tolkningar och erfarenheter möts skapas en mer sammanhållen förståelse av situationen. Sensemaking synliggör därmed hur HRV inte alltid är något som upptäcks direkt, utan något som blir begripligt genom pågående tolkning och omtolkning i det professionella arbetet.

Det första temat belyser bland annat att socialarbetare upplever HRV som ett särskilt komplext och svåridentifierat fenomen, vilket i sin tur får konsekvenser gällande deras bedömningar i arbetet med barn och unga. I analysen kan det förstås som att HRV utmanar etablerade sätt att identifiera och tolka våld, då problematiken till stor del både är kollektiv, normaliserad och sammanvävd i familjens normsystem. Detta överensstämmer med tidigare forskning som beskriver HRV som svårfångat just eftersom kontroll och begränsningar ofta framställs som omsorg inom familjen (Schlytter & Linell, 2008; Olsson & Bergman, 2018).

Socialarbetares beskrivningar gällande osäkerhet i bedömningar kan analyseras som ett uttryck för att professionella behöver tolka situationer där tydliga indikationer på våld saknas. Att ungdomar själva ibland har svårt att benämna sin utsatthet som HRV kan förstås genom hur dessa normer normaliseras över tid vilket också betyder att professionella bedömningar inte enbart baseras på uttalade berättelser, utan även på tolkningar av begränsningar, kontroll och familjens förhållningssätt till den utsattes autonomi. Detta kan förstås som ett uttryck för professionella överväganden, där socialarbetare kontinuerligt behöver väga den unges berättelse mot sin egen yrkeskunskap, erfarenhet och förståelse av HRV som fenomen.

Vidare visar resultaten att gränsdragningen mellan omsorg, kontroll och förtryck upplevs som särskilt svår och kan tolkas som en utmaning för professionella där de behöver väga kulturell förståelse mot våld. Tidigare studier visar pekar att just denna balansgång är central i dessa ärenden, där det finns en risk för både under och överidentifiering av denna typ av problematik (Schlytter et al. 2009). Denna balansgång kan även förstås i relation till socialarbetares handlingsutrymme, där beslut om skydd och insatser ofta behöver fattas trots otydliga indikatorer samt begränsad information.

Det framkommer enligt intervjupersonerna att HRV till stor del först blir synligt när flera professioner samverkar, det i sig kan betyda att olika perspektiv bidrar till att synliggöra komplexa riskbilder. Samverkan möjliggör att olika typer av information sammanförs, vilket kan minska risken för att viktiga aspekter missas eller förbises. Det är något som ligger i linje med forskning som framhåller att komplexa sociala problem kan kräva tvärprofessionella perspektiv för att kunna förstås och därmed hanteras (Danermark & Kullberg, 2011). Detta visar att socialarbetares bedömningar i HRV-ärenden inte enbart formas individuellt, utan i samspel med andra professioners perspektiv, vilket påverkar både förståelsen av risk och möjligheten till agerande.

Analysen betonar slutligen av tema ett att socialarbetares bedömningar i ärenden som HRV präglas till stor del av osäkerhet, tolkningsarbete samt ett behov av kontextuell förståelse. Den komplexa karaktär som finns inom HRV innebär att bedömningar sällan kan göras utifrån enskilda indikationer, utan är i behov av en helhetsförståelse där både individens berättelse och den sociala kontexten vägs in. Detta tydliggör hur socialarbetares bedömningar i HRV-ärenden formas i komplexa och osäkra sammanhang, där professionellt omdöme och ansvarstagande blir centrala i arbetet med att skydda barn och unga.

6.2 Professionella överväganden och upplevt handlingsutrymme i HRV-ärenden

Det aktuella temat betonar hur socialarbetare beskriver sina professionella överväganden i arbetet med HRV-ärenden samt hur de upplever sitt handlingsutrymme i dessa situationer.

I intervjuer med socialarbetare framkommer det att arbetet präglas av komplexa bedömningar där beslut ofta behöver fattas under osäkerhet samt utan fullständig information. Ett återkommande mönster i materialet är att socialarbetare beskriver hur de tvingas göra avvägningar mellan att agera snabbt för att skydda barnet och att samtidigt sakna tydliga bevis eller entydiga svar. HRV beskrivs som svåridentifierat, vilket gör att professionella överväganden i stor utsträckning grundas på den unges berättelse, tidigare erfarenheter och en samlad riskbedömning. En intervjuperson uttrycker följande: *“ Vi jobbar ju mycket utifrån berättelser. Det finns sällan något som är svart på vitt, men man måste ändå göra en bedömning.”* (intervjuperson två)

Utifrån intervjuerna kommer det fram att handlingsutrymmet ofta innebär att behöva fatta beslut trots osäkerhet. I två av intervjuerna framkommer det att de upplever ett ansvar att agera tidigt, även när underlaget är begränsat, eftersom konsekvenserna annars kan bli allvarliga för det utsatta barnet eller ungdomen. Det gäller särskilt i situationer där det finns en misstanke om bortförande eller olika former av kontroll.

“ Vi kan inte vänta tills allt är utrett. Ibland måste man fatta beslut ändå, för annars kan barnet faral illa.” (intervjuperson två)

Samtidigt belyses det i intervjuerna hur socialarbetare upplever sitt handlingsutrymme som begränsat, utifrån ramar, lagstiftning och samverkan med andra aktörer. Det beskrivs hur de i vissa situationer ser ett tydligt skyddsbehov men ändå upplever att möjligheterna att agera är begränsade. Detta skapar professionella överväganden som präglas av frustration och etiska dilemman. En intervjuperson förklarar nedan:

“ Man kan känna att man ser riskerna väldigt tydligt, men ändå inte får gehör för det. Det är frustrerande, för man vet vad som kan hända.” (intervjuperson ett)

Det framkommer vidare att socialarbetare ofta behöver förlita sig på sin yrkeserfarenhet och sin professionella intuition i dessa situationer. Det beskrivs hur den professionella omdömet många gånger blir centralt när regler och riktlinjer inte ger tydliga svar.

Intervjuperson tre beskriver: *“ Mycket handlar om erfarenhet. Man får väga allt man vet och ibland gå på magkänsla, även när det känns obekvämt.”*

Sammantaget visar resultatet att socialarbetares professionella överväganden i dessa ärenden sker inom ett handlingsutrymme som både möjliggör och begränsar agerande.

Övervägandena präglas av ansvar, osäkerhet och etiska avvägningar där socialarbetare behöver balansera risk, skyddsbehov samt organisatoriska ramar. **(fråga 2)**

6.2.1 analys av professionella överväganden och upplevt handlingsutrymme i HRV-ärenden

Denna analys som görs visar belyser att socialarbetares professionella överväganden i ärenden inom HRV sker inom ett handlingsutrymme som präglas av faktorer av både möjligheter och begränsningar. De indikationer som resultaten visar är att socialarbetare ofta behöver fatta beslut i situationer där regler, riktlinjer och lagstiftning inte ger entydiga svar och något som kan förstås i relation till Lipskys teori om gräsrotsbyråkrati, där frontlinjearbetare förväntas omsätta generella regler till konkreta beslut i både komplexa och tidspressade situationer (Lipsky, 2010).

De beskrivningar som kommer fram genom resultaten och intervjuerna med socialarbetare att behöva agera trots osäkerhet kan analyseras som ett uttryck för hur professionellt omdöme blir centralt i HRV-ärenden. När tydliga bevis saknas och riskbilden samtidigt upplevs som allvarlig, tvingas socialarbetare att väga barnets säkerhet mot risken att fatta beslut på ett underlag som inte är fullständigt. Detta överensstämmer med tidigare forskning som betonar att professionella överväganden inom socialt arbete formas i ett spänningsfält mellan organisatoriska krav, etiska principer och den egna erfarenheten som den professionella besitter (Meeuwisse et al. 2016; Ponnert & Svensson, 2018).

Vidare kan socialarbetarnas upplevelser av begränsat handlingsutrymme analyseras som ett resultat av de strukturella ramar som omger deras arbete. Lagstiftning, sekretessbestämmelser och samverkan med andra aktörer påverkar vilka åtgärder som är möjliga att vidta, även när socialarbetare gör bedömning att ett behov av skydd finns. Svensson et al. (2022) menar att handlingsutrymme inte enbart formas av formella regler, utan även av organisatoriska normer samt lokala praktiker. Utifrån det kan socialarbetarnas frustration förstås som en konsekvens av att deras bedömningar inte alltid kan omsättas i handling. Vidare belyser analysen att socialarbetarna till stor del förlitar sig på erfarenhet och den egna magkänslan gällande beslut och något som kan ses både som en styrka och en risk. Å ena sidan möjliggör erfarenhetsbaserade bedömningar ett flexibelt agerande i situationer

där standardiserade verktyg inte alltid räcker till men kan på så vis innebära att ett beslutsfattande blir personberoende, vilket i sig kan leda till variation i bedömningar mellan olika socialarbetare.

Sammantaget kan analysen av tema två belysa att socialarbetares professionella överväganden i dessa ärenden präglas av ett komplext samspel mellan ett individuellt omdöme och strukturella begränsningar. Handlingsutrymmet framstår som nödvändigt för att kunna agera skyddande i akuta situationer, men samtidigt som något som ständigt förhandlas i relation till lagstiftning, organisation och samverkan. Detta tydliggör de särskilda krav som HRV-ärenden ställer på socialarbetares professionella ansvar och beslutsfattande i deras arbete med barn och unga.

6.3 Möjligheter och styrkor i samverkan

Detta temat tar upp vilken betydelse socialarbetare tillskriver samverkan med polisen i arbetet med HRV-ärenden som rör barn och unga.

Ett tydligt resultat i intervjumaterialet är att socialarbetare beskriver samverkan med polisen som en central betydelse i arbetet med HRV. Samverkan upplevs möjliggöra insatser som socialtjänsten inte kan genomföra på egen hand och beskrivs avgörande för att kunna agera i akuta situationer där barn och unga riskerar att utsättas för allvarligt våld eller bortförande.

Intervjupersonerna lyfter polisens operativa befogenheter som en särskild styrka i samverkan. Polisen beskrivs ha tillgång till resurser och mandat som socialtjänsten saknar, men som blir avgörande i ärenden där hotbilden bedöms som hög. En intervjuperson beskriver detta på följande sätt: *“Polisen tog hedersproblematiken på stort allvar. De kunde spärra pass, kontakta gränspolisen och stoppa familjer på flygplatser. Det gjorde att vi kunde skydda flickan.” (intervjuperson tre)*

Samverkan beskrivs även som betydelsefull genom att polis och socialtjänst bidrar med olika, men kompletterande perspektiv i arbetet med HRV. Socialtjänsten upplevs ha en djupare kunskap om barnets livssituation och behov, medan polisen beskrivs ha bättre överblick över hotbilden och personer i barnets omgivning.

“ de har koll på grupper runt omkring, medan vi har koll på barnet.” (intervjuperson tre)

Tillgänglighet och låg tröskel till kontakt framstår som ytterligare faktorer som försträker samverkans betydelse. När polisen upplevs vara lätt att nå och engagerad i HRV-frågor beskrivs samverkan som mer effektiv och tryggskapande:

“ vi kunde ringa och fråga om allt. “Det var en väldigt låg tröskel in. “ Intervjuperson två)

Intervjupersonerna beskriver också att polisens insatser inte enbart bidrar till praktiskt skydd, utan även till en upplevd trygghet hos den som är utsatt. I vissa ärenden beskrivs polisens närvaro som avgörande för att den utsatta ska våga ta emot fortsatt stöd:

“ Att polisen fanns där gjorde att hon kände sig trygg”, (intervjuperson 1)

Sammantaget visar resultatet att socialarbetare tillskriver samverkan med polisen stor betydelse i arbetet med HRV. Samverkan beskrivs möjliggöra ökat skydd och bredare hantering av risker än vad socialtjänst kan uppnå på egen hand. **(Fråga 3)**

6.3.1 Analys av möjligheter och styrkor i samverkan

Utifrån det resultat som framkommit framträder samverkan inte som ett självklart arbetssätt, utan snarare som en praktik vars värde och funktion är starkt beroende av vissa förutsättningar. Detta är något som nyanserar den normativa föreställning gällande samverkan som sägs vara en universal lösning på komplexa problem.

Beskrivningar av socialarbetarna gällande polisens operativa resurser kan ses som ett uttryck för hur samverkan fungerar som ett sätt att kompensera för socialtjänstens begränsade mandat. Polisens möjligheter att exempelvis spärra pass, ingripa vid bortförande eller kunna vidta vid akuta skyddsåtgärder framstår som en avgörande faktor i situationer där socialtjänstens egna verktyg inte räcker hela vägen fram. I detta avseende kan samverkan förstås som ett sätt att utvidga socialarbetares handlingsutrymme, snarare än som ett likvärdigt samspel där ansvar och makt är jämt fördelade. Detta ligger i linje med Danermark och Kullbergs (2011) beskrivning gällande samverkan, att det är en nödvändig men asymmetrisk arbetsform i komplexa ärenden.

Samtidigt belyser denna analys att samverkan inte enbart tillskrivs i betydelse utifrån konkreta åtgärder, utan också genom hur den upplevs relationellt. När polisen beskrivs som tillgänglig, lyhörd och engagerad skapas en upplevelse av gemensamt ansvar och något som går framåt i ärendet. Det kan förstås som att tillit fungerar som något bärande för att samverkan ska upplevas som något meningsfullt. I linje med Lindberg (2009) och Thylefors (2022) framstår tillit inte som något givet, utan som något som byggs utifrån erfarenheter av ett fungerande samverkan och avsaknad av just tillit riskerar att begränsa samverkan, även i situationer där formella strukturer finns tillgängligt.

Ytterligare en analytisk aspekt gäller att samverkan i resultaten framstår som personbunden snarare än strukturellt förankrad. Socialarbetarna beskriver hur samverkan fungerar väl när den sker med poliser som har särskild kunskap om HRV samt besitter en förståelse för riskbilden. Detta indikerar att samverkan i praktiken är beroende av individuella kompetenser snarare än av gemensamma arbetssätt. En sådan personberoende samverkan kan ses som sårbar då skyddet för barn och unga riskerar att variera beroende på vilka professionella som är involverade i det enskilda ärendet. Vidare kan också samverkan analyseras utifrån dess betydelse för de utsatta individerna. Resultaten visar att polisens närvaro och skyddsåtgärder inte bara har en praktisk funktion, utan den bidrar också till en känsla av trygghet hos de utsatta. Detta kan betyda att samverkan också har en symbolisk dimension där myndigheternas gemensamma agerande kan stärka individens tillit gentemot samhällets skydd. Samtidigt väcker detta frågor om vad som händer när samverkan brister, eller i situationer där denna trygghet inte finns i praktiken.

Samverkan med polisen tyder på en stor betydelse för socialarbetare i ärenden som rör HRV men belyser samtidigt att det inte framstår som en universell lösning utan istället en praktik som kräver faktorer som tillit, tillgänglighet och specifik kompetens för att kunna fungera i sitt syfte. När dessa villkor inte uppfylls riskerar samverkan bli ojämn, personberoende och i längden otillräcklig för att ett tillräckligt skydd ska kunna säkerställas.

6.4 Bevisfokus respektive omsorgsfokus

Detta tema belyser hur socialarbetare upplever att skilda professionella uppdrag och arbetssätt präglar premisserna för samverkan mellan socialtjänst och polis i HRV-ärenden. I intervjuerna framträder tydliga skillnader i hur aktörerna förstår sina respektive roller, vilket

enligt socialarbetarna påverkar möjligheterna utifrån ett gemensamt agerande. Ett återkommande mönster i materialet är att socialtjänstens arbete beskrivs utgå från individens berättelse, upplevda risker och begov av bevis och misstanke om brott. Dessa skilda utgångspunkter upplevs bli särskilt tydliga i akuta situationer, där socialtjänsten bedömer ett omedelbart skyddsbehov trots att det ännu inte finns bevis som möjliggör polisiära åtgärder. En intervjuperson uttrycker: “ *vi arbetar utifrån upplevelser och berättelser. Polisen arbetar utifrån bevis.* ” (intervjuperson två)

Intervjupersoner beskriver att deras professionella bedömningar ofta grundas i riskbedömningar och ett förebyggande perspektiv, där målet är att agera tidigt för att skydda barnet. Polisen beskrivs samtidigt som mer begränsad i sitt handlingsutrymme och ofta beroende av att ett brott kan styrkas innan insatser vidtas. Detta upplevs skapa spänningar i samverkan, särskilt när socialtjänsten bedömer att barnet befinner sig i fara men där polisens möjligheter att agera är begränsade. En intervjuperson beskriver detta på följande sätt: “ *det blir svårt att få med polisen på samma sätt inför skyddet när de inte har bevis. Vi kan agera på berättelsen men de måste ha något konkret* ” (Intervjuperson två)

Skillnader i arbetssätt beskrivs även få konsekvenser i ärenden där barn befinner sig i komplexa positioner, exempelvis när de både kan förstås som utsatta samt som delaktiga i konflikter och våld. Socialarbetare betonar vikten av att se barnets hela situation och långsiktiga behov av trygghet, medan polisen enligt deras beskrivningar kräver tydligare kategoriseringar. En av intervjupersonerna beskriver detta som en återkommande svårighet i samverkan:

“Ibland ser vi barnet som både utsatt och förövare. Men i rättssystemet måste de placeras inom en kategori och det kan skapa stora konflikter mellan akörer” (intervjuperson ett)

Sammantaget visar resultatet att skillnader mellan bevis och omsorg utögr en central del för samverkan i dessa ärenden. Dessa skilda professionella logiker påverkar hur risk, ansvar och handlingsutrymme förstås och kan enligt intervjupersonerna både försvåra gemensamma insatser och skapa frustation i arbetet med att skydda utsatta barn och unga. **(Fråga 4)**

6.4.1 analys av bevisfokus respektive omsorgsfokus

Utifrån socialarbetares beskrivningar av samverkan med polis i HRV-ärenden tyder resultatet på olika fokus. Socialtjänstens fokus som ligger på omsorg, samt polisens fokus som främst

ligger på konkreta bevis. Dessa faktorer framträder som centrala aspekter till varför samverkan blir svårt i situationer som anses vara akuta. Bilden blir att socialtjänsten agerar utifrån individens berättelse samt ur ett skyddsbehov, medan polisen utgår från lagar och behöver konkret bevisning till att något är fel för att kunna agera. I dessa situationer ställs socialarbetare inför komplexa professionella överväganden, där behovet av att agera utifrån ett skyddsperspektiv måste vägas mot begränsningar i samverkan med polisens bevisstyrda arbetssätt. Den tolkning som görs är att det inte bara handlar om att olika arbetssätt, utan också att aktörerna utgår från olika mandat och villkor för när det anses att ett ingripande är lämpligt. Dessa skillnader kan förstås som grundläggande premisser för samverkan, där socialtjänst och polis verkar utifrån skilda institutionella uppdrag som formar vad som uppfattas som legitimt agerande i HRV-ärenden.

Utifrån ett gräsrotsbyråkratiskt perspektiv betonar Lipsky (2016) att policy inte bara formas uppifrån utan formas i praktiken av yrkesverksamma i mötet med medborgare, där både tolkning och professionellt omdöme får en viktig betydelse (s. 13–14). Den tolkning som görs är att omsorgsfokuset som socialarbetare utgår ifrån ofta behöver fatta beslut under faktorer som osäkerhet och tidspress, samtidigt som att de besitter ansvaret gällande säkerhet för barnet.

I och med att polisens agerande begränsas av krav på bevis uppstår därmed ett glapp mellan ansvar samt möjligheten att agera tillsammans. Ett sådant glapp hjälper till att förklara varför samverkan upplevs som begränsad i HRV-ärenden där det finns en hotbild som kan vara akut men samtidigt svårt att bevisa i den aktuella stunden. En analys som görs i detta kan förstås som en fråga om professionellt handlingsutrymme, där socialtjänstens ansvar gentemot barnets skydd inte alltid kan motsvaras av ett faktiskt handlingsutrymme i samverkan med polis. Trots ett starkt mandat begränsas handlingsutrymmet när polis behöver konkreta bevis, vilket i sin tur gör det svårt att utgå från bedömningar till utförande av åtgärder. Analysen belyser ytterligare svårigheter i att samverkan kan förstärkas utifrån hur olika aktörer tolkar roller och arbetssätt hos varandra. Bland annat så belyser Bainastovu et al. (2019) att olika organisationer ser vad som är relevant information på olika sätt och därav kan bevis och berättelser betyda olika saker beroende på vilken aktör och på så sätt skapa missförstånd. Tillexempel kan de också förstås som professionella språk som påverkar vad som räknas som relevant information. Något som kan bidra till att socialtjänstens riskbedömningar får svagare genomslag i gemensam planering när de inte passar Polisens krav på konkret information.

Att samverkan kan bli mer personberoende är ytterligare något som problematiseras utifrån att tillit och stabila strukturer saknas och när det finns olika tolkningar kring hur mål ska nås kan det påverka samverkan (Thylefors,2022; Lindberg, 2009). Utifrån denna bakgrund kan spänningen mellan bevisfokus och omsorgsfokus vidare förstås som en dimension av tillit, då i samband om krav på bevis är återkommande och upplevs fördröja ett skydd kan det vidare leda till att förtroendet till en samverkan minskas, samtidigt som polisens bedömning av underlagets tillräcklighet kan påverka prioriteringar.

Sekretess och begränsad informationsdelning kan försvåra riskbedömningar och bidra till fördröjda insatser gällande skydd (Länsstyrelsen Östergötland, 2023). Tolkningen som görs utifrån detta är att när omsorgsbaserade riskbedömningar inte kan omsättas i gemensamma åtgärder på grund av faktorer som beviskrav eller informationshinder, riskerar den utsatte att hamna i ett läge där ett behov av skydd är av stor vikt men samtidigt inte fullt ut kan mötas genom en fungerande samverkan. I ett sådant läge blir spänningar mellan professionella påtagligt, då konsekvensen inte bara är friktion mellan aktörer utan också ökar utsattheten för den som drabbas och som redan är utsatt.

Sammantaget visar analysen att skillnader i bevisfokus respektive omsorgsfokus inte enbart skapar praktiska samverkanssvårigheter, utan utgör centrala villkor som formar hur ansvar, risk och skydd förstås och hanteras i arbetet.

6.5 strukturella och organisatoriska hinder samt konsekvenser för barn och unga

Temat belyser hur socialarbetare upplever de strukturella och organisatoriska premisser som präglar samverkan med polis i HRV-ärenden samt vilka konsekvenser det kan ge till utsatta. I intervjuerna betonas det hur samverkan inte enbart formas av enskilda professionellas vilja eller engagemang, utan också till hög grad av organisatoriska förutsättningar som påverkar möjligheterna till ett möjligt och gemensamt agerande.

En återkommande utmaning som lyfts av samtliga intervjupersoner är att kunskapen varierar gällande HRV, då mellan de poliser som socialarbetare möter i en samverkan. Bristande förståelse för hur HRV beskrivs kan leda till att risker underskattas och att situationens allvar inte alltid uppmärksammas i tid. Detta upplevs försvåra samverkan redan i ett tidigt skede

och enligt intervjuer tre kan det innebära att barn riskerar att utsättas för fortsatt eller en ökad fara. En av de intervjuade personerna beskriver detta på följande sätt: “ *när någon inte förstår heder är det som att jobba med en stängd dörr. Det blir helt fel bedömningar och barnet riskerar att hamna i fara.* ” (intervjuperson tre)

Samtidigt framkommer det av intervjupersonerna att samverkan upplevs fungera bättre när rätt kompetens finns på plats. En intervjuperson beskriver hur kunskap om HRV hos polisen kan vara avgörande för att skyddsåtgärder ska fungera i praktiken. En annan intervjuperson ger exempel på en situation där en ungdom med skyddade personuppgifter stoppades i kollektivtrafiken, men där polisens förståelse för problematiken bidrog till att situationen kunde lösas utan att ytterligare risk skapades. Detta används som ett exempel på hur avgörande kompetens kan vara för att inte förvärpa en redan utsatt situation. Samtidigt betonas det av intervjuerna hur sårbar samverkan blir när den i hög grad är beroende av enskilda personers kunskap och erfarenhet: “ *det beror på vem man arbetar med. Har man någon som kan heder så fungerar allt, men är det någon som inte har kunskapen blir det tvärtom* ” (intervjuperson två)

Utöver kunskapsfrågor lyfts även organisatoriska prioriteringar inom polisen som ett hinder för samverkan. Det beskrivs att HRV-ärenden inte alltid ges tillräcklig prioritet, särskilt i situationer där det saknas konkret bevisning. Detta upplevs kunna leda till att akuta skyddsbehov inte hanteras skyndsamt, trots att socialtjänstens bedömning ses som hög.

Sekretess och pågående förundersökningar framhålls också som faktorer som försvårar samverkan. Socialarbetarna beskriver hur deras möjligheter att arbeta relationsskapande med barn och familjer kan begränsas när information inte kan delas mellan aktörer. Detta kan i sin tur påverka både insatsernas innehåll och tajming på ett sätt som upplevs problematiskt i akuta ärenden.

Konsekvenserna av dessa strukturella och organisatoriska hinder blir särskilt tydliga för barn och unga. Intervjupersonerna beskriver situationer där bristande samverkan lett till fördröjda skyddsinsatser, upprepade placeringar och ökad otrygghet. Ett exempel som lyfts är när skyddade personuppgifter röjs inom myndighetsutövning, vilket kan få långtgående konsekvenser för barnets säkerhet och framtida livssituation: “*Jag har varit med om att polisen råkat röja skyddade uppgifter. Då måste barnet flytta igen. Det ska inte få hända. Men det händer ofta. Det kan rasera allt.* ” (Intervjuperson tre)

Sammantaget visar resultatet att strukturella och organisatoriska villkor utgör centrala premisser för hur samverkan mellan socialtjänst och polis fungerar i HRV-ärenden. När dessa brister får de direkta konsekvenser för barn och unga, där skydd fördröjs, trygghet undermineras och utsattheten riskerar att fördjupas. **(Fråga 4)**

6.5.1 analys av strukturella och organisatoriska hinder samt konsekvenser för barn och unga

Analysen av socialsekreterares beskrivningar av samverkan med polisen i HRV-ärenden visar att svårigheter kan förstås som ett resultat utifrån strukturella och organisatoriska förutsättningar snarare än individuella brister. Resultaten tyder på stora variationer i kunskap, prioriteringar samt begränsningar utifrån sekretess som påverkar möjligheten att säkerställa skydd för utsatta barn och unga. En varierande kunskap framträder som en central del, där begränsad förståelse kring HRV kan betyda att riskbedömningar inte fullt ut tas hänsyn till den kollektiva och långsiktiga hotbild som det många gånger handlar om. Dessa hinder kan förstås som strukturella premisser för samverkan, snarare än som resultat av enskilda professionellas bristande engagemang, vilket innebär att samverkanssvårigheterna är inbyggda i organisationernas sätt att fungera.

Det som tidigare studier visar är att bristande kompetens hos olika aktörer kan leda till underskattning eller överskattning utifrån risk, osäkerhet i bedömningar samt att skyddsåtgärder i hög grad avgörs utifrån enskilda yrkesutövares kunskap snarare än av gemensamma strukturer (Olsson & Bergman, 2018; Schlytter & Linell, 2008; Björktomta, 2019).

-Utifrån ett gräsrotsbyråkratiskt perspektiv innebär denna växling i kunskap att handlingsutrymmet i samverkan för socialarbetare i praktiken blir beroende av andra aktörers kompetens och bedömningsramar. Lipsky (2016) belyser hur professionella i frontlinjen förväntas fatta beslut med en påtaglig osäkerhet, samtidigt som deras möjlighet att agera begränsas av organisatoriska styren. I sådant sammanhang betyder det att socialarbetares bedömningar utifrån ett skyddsperspektiv inte alltid kan omsättas i gemensamma åtgärder när andra aktörer inte besitter tillräcklig kunskap inom områden som HRV. En bedömning som görs gällande denna aspekt är att polisens prioriteringar blir ett grundläggande hinder i samverkan. När ärenden likt HRV ges lägre prioritet i relation till andra ärenden finns det risk

att stöd uteblir och då även i situationer som anses vara akuta och kan då förstås som problem kring vart aktörer prioriterar sina resurser. Liknande mönster har kunnat identifierats genom tidigare studier som visar att bristande samverkan samt otydliga riktlinjer kring ansvar kan leda till att redan utsatta barn och ungdomar hamnar mellan stolarna hos myndigheter (Larsson et al. 2023; Notko et al. 2021). Utifrån socialarbetares perspektiv innebär detta ett gap mellan deras formella ansvar att skydda barn och de faktiska möjligheterna till att genomföra skyddsåtgärder utifrån fungerande samverkan.

Begränsningar gällande vilken information som kan delas och inte blir ytterligare faktorer som påverkar en god samverkan. Dessa begränsningar kan medföra svårigheter till socialtjänstens möjligheter att arbeta både förebyggande och relationsskapande med både barn och familjer och främst gäller det i situationer där en förundersökning är påbörjad. Det betyder att det handlingsutrymme som socialarbetare har minskas av ramar som de inte själva kan påverka, trots att de har yttersta ansvaret gällande skydd för barn och ungdomar. Utifrån ett barnperspektiv blir konsekvenserna av strukturella och organisatoriska hinder tydliga genom att en bristande samverkan sätter fördröjda eller otillräckliga skyddsinsatser på spel och kan öka en redan utsatt individ. Faktorer som rövning av skyddade uppgifter belyses som systemfel snarare än enskildas misstag, där en bristande samverkan, kunskap och otydliga strukturer kan leda till bristande förtroende till myndigheter samt märkbara konsekvenser för utsattas säkerhet (Socialstyrelsen, 2021). När samverkan brister på strukturell nivå innebär detta att barn och unga i praktiken får bära konsekvenserna av organisatoriska misslyckanden, vilket kan leda till bland annat ökad otrygghet. Analysen belyser att strukturella och organisatoriska hinder som exempelvis varierande kunskap, olika prioriteringar samt sekretessrelaterade aspekter till stor del formar det handlingsutrymme som socialarbetare besitter. Dessa faktorer bidrar till att förklara varför samverkan i HRV-ärenden kan upplevas som sårbara men också varför brister riskerar ge påföljder till utsatta. Utifrån ett analytiskt perspektiv kan detta förstås som ett dilemma, där juridiska ramar som syftar till rättssäkerhet samtidigt kan begränsa möjligheten till tidiga skyddsinsatser i samverkan mellan socialtjänst och polis. Analysen visar att premisserna för samverkan i HRV-ärenden i hög grad formas av organisatoriska strukturer, juridiska ramar och prioriteringar, vilket avgör i vilken utsträckning samverkan kan fungera som en effektiv insats.

7. Diskussion

I den aktuella studien var syftet att öka förståelsen för hur socialarbetare begripliggör arbetet med HRV, genom ett specifikt fokus på samverkan med polis i ärenden som rör hedersrelaterat våld och förtryck gällande barn och unga. Studien undersökte professionellt handlingsutrymme utifrån Lipsky gräsrotsbyråkrati. De fyra frågeställningar som har använts till studien var följande; *-Hur beskriver socialarbetare sina bedömningar i arbetet med HRV-ärenden som rör barn och unga? Hur beskriver socialarbetare sina professionella överväganden i relation till sitt handlingsutrymme i samma ärenden? Vilken betydelse tillskriver socialarbetare samverkan med polisen? Hur upplever socialarbetare premisserna för denna samverkan?*

Studiens begränsade material ger resultaten inte fullständigt svar på forskningsfrågorna, dock så bidrar de till en fördjupad förståelse gällande hur socialarbetare beskriver samverkan med polisen samt dess handlingsutrymme i HRV-ärenden som rör barn och unga.

7.1 Kulturell kontext i socialarbeters bedömningar av HRV

Det aktuella avsnittet diskuterar studiens resultat i relation till forskningsfråga ett som belyser hur socialarbetare beskriver sina bedömningar i arbetet med HRV-ärenden som rör barn och unga.

Resultaten visar att arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck ofta rör sig i ett spänningsfält i socialarbeters bedömningar. Att vara uppmärksam på tecken på HRV framstår som nödvändigt för att kunna upptäcka risk i tid, men resultaten visar också att denna vaksamhet kan innebära en risk i sig. När HRV blir en central tolkningsram finns en medvetenhet hos socialarbetarna om att bedömningar kan påverkas utifrån vad uppmärksamheten riktas mot. Arbetet handlar därmed inte bara om osäkerhet på grund av

bristande kunskap, utan om ett medvetet och återkommande avvägande mellan att se risk och att hålla förståelsen öppen för den komplexitet som situationen medför. Dessa beskrivningar kan förstås som uttryck för socialarbetares professionella överväganden, där de inom sitt handlingsutrymme ständigt behöver väga osäkerhet, risk och ansvar mot organisatoriska ramar samt utifrån begränsningar. Handlingsutrymmet framträder därmed inte som fritt, utan mer som något som formas i mötet mellan professionellt omdöme, strukturella villkor och krav på att agera för barnets bästa. Avvägningar som dessa överensstämmer med vad tidigare studier visar att HRV är svårt att identifiera eftersom kontroll och begränsningar kan anses vara normalt inom familjen och på så sätt försvårar gränsdragningen mellan omsorg, kontroll samt förtryck (Schlytter & Linell, 2008; Olsson & Bergman, 2018).

I detta sammanhang blir kulturell kontext och kulturell förståelse viktiga delar i bedömningsarbetet. Resultaten visar att socialarbetarna upplever att när bedömningar görs utan tillräcklig förståelse för de sociala och kulturella sammanhang som individen befinner sig i, finns en risk att beteenden och familjemönster tolkas som hedersrelaterade trots att andra förklaringar kan vara mer relevanta. Samtidigt handlar kulturell förståelse inte om att ursäkta eller bortförklara våld, utan om att möjliggöra mer träffsäkra bedömningar av risk, kontroll och utsatthet i det enskilda fallet. Tidigare studier har på liknande sätt belyst att bristande förståelse för den sociala och kulturella kontexten kan leda till både över- och underidentifiering av HRV och på så sätt ställer det höga krav på ett professionellt omdöme (Schlytter et al. 2009; Björktomt, 2019).

Vidare visar resultaten att socialarbetare upplever att deras handlingsutrymme i praktiken inte enbart formas av den egna organisationens ramar, utan i hög grad av andra aktörers mandat, kunskap och prioriteringar. Detta kan förstås i av Hupe & Hill (2007), som beskriver hur professionellt handlingsutrymme i offentlig verksamhet är relationellt och situerat, och formas i mötet mellan olika organisatoriska krav och aktörer snarare än genom enbart formella styrformer.

Möjligheten att agera skapas därmed i mötet mellan socialtjänstens ansvar för skydd och polisens förutsättningar att agera. Det innebär att socialarbetares handlingsmöjligheter ofta påverkas av faktorer som ligger utanför deras direkta kontroll, samtidigt som ansvaret för barnets säkerhet kvarstår hos socialtjänsten. Detta synliggör utifrån socialarbetarnas beskrivningar, ett gap mellan ansvar och faktisk möjlighet att agera, vilket kan förstås som en strukturell utmaning i samverkan kring HRV-ärenden.

7.2 Substitut för bristande strukturer i samverkan

Kommande avsnitt diskuterar studiens resultat i relation till forskningsfråga fyra och som betonar hur socialarbetare upplever premisserna för samverkan med polisen.

Det framtagna resultatet visar att socialarbetare upplever att premisserna för samverkan i dessa ärenden i hög grad formas av organisatoriska förutsättningar, snarare än genom tydliga och gemensamma samverkansmodeller. Samverkan i praktiken beskrivs av socialarbetarna till stor del som personberoende, vilket kan förstås som ett sätt att hantera bristande strukturer snarare än som ett tecken på att samverkan faktiskt fungerar väl. När kunskap om HRV och förståelsen för den komplexitet som finns varierar mellan yrkesutövare får istället individuella erfarenheter, engagemang samt personliga relationer enligt intervjupersonerna en avgörande roll för hur ärenden förs vidare. Samverkan upplevs därmed riskera vila på enskilda aktörers initiativ och tillit, snarare än på gemensamma och stabila arbetsätt. I relation till samverkan med polisen blir detta enligt socialarbetarna att möjligheten till gemensamt agerande ofta blir beroende av enskilda polisers kunskap och inställning snarare än av tydliga och gemensamma rutiner för samverkan. Detta är en faktor som bidrar till att samverkan upplevs som sårbar och oförutsägbar i ärenden som kräver snabba och samordnade insatser. I tidigare forskning har denna form av personberoende samverkan uppmärksammats där studier tar upp brister på tydliga strukturer och gemensamma arbetsätt beskrivs leda till att samverkan i praktiken blir beroende av individuella aktörers engagemang, relationer och kompetens snarare än strukturella samverkansformer (Lindberg, 2009; Danermark & Kullberg, 2011).

Dessa erfarenheter kan förstås i relation till Scott (2014, s. 186) som belyser hur organisatorisk praktik formas i samspel mellan saker som regler, normer samt gemensamma förståelser. När dessa strukturer är otydliga eller svaga skapas ett utrymme där informella lösningar får större betydelse och i ett sådant sammanhang blir enskilda aktörers initiativ, erfarenheter och relationer också avgörande för att arbetet ska kunna fortsätta. Faktorer som också bidrar till att samverkan i praktiken blir personberoende snarare än gemensamma och stabila strukturer. I relation till samverkan mellan socialtjänst och polis innebär detta, i linje med socialarbetarnas upplevelser i denna studie att gemensamt agerande ofta blir beroende av

informella lösningar snarare än av långsiktigt hållbara strukturer, vilket gör samverkan sårbar i ärenden som kan kräva snabb respons.

Utifrån ett barnperspektiv upplever socialarbetarna att detta innebär en risk för att skydd och insatser riskerar att bli ojämlika. Liknande situationer kan leda till olika utfall beroende på vilka individer som är involverade i samverkan. Slutligen visar resultaten att socialarbetarna upplever att bristande strukturella premisser gällande samverkan riskerar att få direkta konsekvenser gällande barns skydd, då tillgången till samordnade insatser i hög grad blir beroende av person snarare än behov i aktuella ärenden.

7.3 Samverkan som förutsättning för skyddsarbetet

Avsnittet diskuterar resultaten i relation främst till forskningsfråga tre och fyra och fokuserar på vilken betydelse socialarbetare tillskriver samverkan med polisen samt också hur de upplever de premisser som präglar samverkan i det praktiska arbetet.

Resultaten visar att socialarbetare upplever att brister i samverkan inte enbart får organisatoriska konsekvenser, utan också kan få direkta och påtagliga följder för barn och unga. Fördröjt skydd, begränsade insatser och risken för att skyddade uppgifter röjs framträder som exempel på hur strukturella och organisatoriska hinder kan förstärka en redan utsatt situation. När ansvar är uppdelat mellan flera aktörer, men samordningen brister, riskerar skyddsarbetet att förlora både tempo och precision.

Detta synliggör att samverkan i HRV-ärenden inte bör förstås som ett tillägg till det ordinarie skyddsarbetet, utan som en central förutsättning för att skydd ska kunna genomföras i praktiken. Bristande samverkan upplever socialarbetarna därmed inte enbart som ineffektivitet på organisationsnivå, utan något som i praktiken kan innebära att barn och unga blir kvar i utsatthet längre än nödvändigt, eller exponeras för nya risker i samband med myndigheters agerande.

Denna förståelse av samverkanens betydelse för skyddsarbetet stärks av en rapport från (Länsstyrelsen, 2023) som visar att sekretess och begränsad informationsdelning kan försvåra riskbedömningar och bidra till fördröjda skyddsinsatser i HRV-ärenden. Något som går tydligt i linje med det som Notko et al. (2021) beskriver, att sekretesslagstiftning kan begränsa samverkan trots att aktörernas mål är att skydda den utsatte. Vidare visar resultaten i

denna studie visar att dessa organisatoriska begränsningar inte enbart utgör administrativa hinder, utan i praktiken kan innebära att barn och unga blir kvar i utsatthet eller exponeras för nya risker när skydd inte kan omsättas i tid. På så sätt synliggörs hur bristande samverkan inte bara påverkar arbetets organisering, utan får direkta konsekvenser för det faktiska skyddsarbetet och för de barn och unga som insatserna ytterst avser.

Utifrån socialarbetarnas beskrivningar framstår samverkan med polisen som avgörande för att skyddsarbetet ska fungera i praktiken, samtidigt som organisatoriska och juridiska premisser i hög grad avgör i vilken utsträckning som en samverkan blir möjlig.

Avslutningsvis visar studien att socialarbetares arbete med HRV ständigt präglas av ett komplext samspel mellan handlingsutrymme, organisatoriska ramar och samverkan. Studien visar att när delar som dessa inte interagerar med varandra sätter det barnets skydd på spel och på så sätt tydliggör att samverkan inte är något valbart i detta typ av arbete utan istället en avgörande förutsättning för att kunna bemöta komplexiteten i dessa ärenden.

7.4 Slutsatser

Denna studies syfte har varit att försöka öka förståelsen i hur socialarbetare beskriver och upplever arbetet med HRV med ett särskilt fokus på samverkan med polis i ärenden som rör barn och unga. Att analysera socialarbetares erfarenheter och upplevelser har studien belyst hur professionella bedömningar, handlingsutrymme och samverkan formas i i det dagliga arbetet. Resultaten av studien visar att arbetet med HRV präglas av hög komplexitet och osäkerhet där professionella ständigt behöver göra överväganden i situationer som sällan sitter på tydliga svar. I studien framkommer det att HRV ofta upplevs som svåridentifierat och då genom att kontroll och begränsningar inte alltid uppfattas som våld av den utsatte samt att det kan vara faktorer som är normaliserat inom familjen. Det betyder att socialarbetare sällan kan basera sina bedömningar enbart på uttalade berättelser, utan behöver tolka olika mönster i familjens normer, kontrollstrukturer och den unges handlingsutrymme. Dessa resultat ligger i linje med tidigare studier som beskriver HRV som ett dolt och kollektivt fenomen, där gränsen mellan omsorg, kontroll och förtryck till stor del är svåra att identifiera.

Det framtagna i studien belyser vidare att socialarbetares professionella överväganden och handlingsutrymme inte enbart formas av den egna organisationens riktlinjer, utan i hög grad påverkas av samverkan med andra aktörer som polisen. Handlingsutrymmet framträder som relationellt, utifrån att socialarbetares möjligheter att agera ofta är beroende av polisens mandat, prioriteringar och kunskap om ämnet. Det betyder att det formella ansvaret för barns skydd inte alltid motsvaras av faktiska möjligheter att genomföra skyddsåtgärder i praktiken vilket då skapar ett gap mellan ansvar och möjlighet till konkret handling. Det resultat som kommit fram bekräftar tidigare studier om gräsrotsbyråkraters villkor där professionella förväntas fatta avgörande beslut inom komplexa organisatoriska och juridiska ramar.

Utifrån samverkan visar studien att det är något som upplevs som både avgörande och problematisk. Socialarbetarna beskriver samverkan med polisen som betydande och där polisen vid aktuella situationer kan möjliggöra skydd som socialtjänst inte kan åstadkomma på egen hand. Samtidigt framträder tydliga utmaningar kring bland annat professionella logiker och olika fokus. Studien visar att samverkan i praktiken ofta blir personberoende, vilket socialarbetarna beskriver som ett sätt att hantera bristande strukturer snarare än som ett uttryck för fungerande samverkan. Detta innebär att skydd och insatser istället riskeras att bli ojämlika och beroende av vilka individer som är involverade, snarare än barnets behov. Ytterligare ett resultat som framkommer som centralt är att brister i samverkan inte enbart får konsekvenser inom organisationen utan också direkta följder för den utsatte. Fördröjda skyddsåtgärder, begränsad informationsdelning och i vissa fall röjning av skyddade uppgifter framträder som exempel på hur strukturella och organisatoriska hinder kan förstärka en redan utsatt situation. Samverkan framstår därmed inte som ett valbart inslag i arbetet gällande HRV, utan som en grundläggande faktor för att skyddet ska kunna fungera.

En slutlig sammanfattning av studien visar resultaten att de i stor utsträckning stämmer överens med vad tidigare forskning visat. Denna studien bidrar med en ytterligare förståelse för hur dessa utmaningar upplevs och hanteras av socialarbetare i deras dagliga arbete. Genom att belysa socialarbetares perspektiv och upplevelser synliggör studien hur handlingsutrymme, professionella överväganden samt samverkan samspelar med varandra, men också hur organisatoriska och juridiska faktorer i praktiken formar möjligheten att skydda utsatta. Utifrån denna studie framkommer det därmed ett behov av tydligare strukturer, gemensam kunskap samt tydliga former av samverkan för att minska sårbarheten i skyddsarbetet samt för att stärka skyddet gällande trygghet.

7.5 Framtida forskning

Hedersrelaterat våld och förtryck är ett område som fortsatt är i behov av ökad kompetens, fördjupad kulturförståelse och förbättrade möjligheter att uppmärksamma problematiken i ett tidigt skede. Mot bakgrund av det begränsade empiriska materialet i denna studie finns ett behov av framtida forskning som undersöker HRV-ärenden ur ett bredare perspektiv. Sådan forskning skulle kunna inkludera fler intervjupersoner än de tre som ingår i denna studie, samt omfatta fler aktörer.

Ur ett samverkansperspektiv kan framtida studier exempelvis inkludera polisens upplevelser kring samverkan, eller jämföra socialtjänstens och polisens perspektiv för att synliggöra likheter och skillnader i respektive aktörs synsätt och erfarenheter.

Ytterligare forskning skulle kunna inkludera skolan som aktör, eftersom det är där barn och unga spenderar en stor del av sin tid. En sådan inriktning skulle kunna visa hur skolan upplever samverkan med andra aktörer när ärenden HRV-ärenden blir aktuellt inom verksamheten.

8. Referenslista

Axelsson, R., & Bihari Axelsson, S. (2006). Integration and collaboration in public health – a conceptual framework. *The International Journal of Health Planning and Management*, 21(1), 75–88. <https://onlinelibrary-wiley-com.proxy.library.ju.se/doi/abs/10.1002/hpm.826>

Axelsson, R., & Bihari Axelsson, S. (2013). *Om samverkan*. Studentlitteratur.

Baianstovu, R., Strid, S., Cintho, H., Särstedt Gramneas, E., & Enelo, J-M. (2019). *Heder och samhälle - Det hedersrelaterade våldets och förtrycktes uttryck och samhällets utmaningar*. Working Papers and Reports social work 17. Örebro universitet.

Björktomta, S.-B. (2019). Honor-based violence in Sweden – Norms of honor and chastity. *Journal of Family Violence*, 34 (5), 449-460. <https://link-springer-com.proxy.library.ju.se/article/10.1007/s10896-019-00039-1>

Braun, V., & Clarke, V. (2006). *Using thematic analysis in psychology. Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Bredal, A., & Skjerven, S. (2007). *Tvangsekteskap i Norge*. Institutt for samfunnforskning.

Bryman, A., Clark, T., Foster, L., & Sloan, L. (2025). *Samhällsvetenskapliga metoder* (4:e uppl.). Liber.

Connolly, J., Barnes, J., Guerra, J., & Pyper, R. (2020). The facilitators of interagency working in the context of European public service reform. *Contemporary Social Science*, 15(5), 533–547. <https://doi.org/10.1080/21582041.2020.1824078>

Danermark, B., & Kullberg, C. (2011). *Samverkan - välfärdsstatens nya arbetsform*. Studentlitteratur.

Eide, T., & Eide, H. (2006). *Kommunikation i praktiken - relationer, samspel och etik inom socialt arbete, vård och omsorg*. Liber.

Fernqvist, S. (2020). *Street-level bureaucracy and categorization processes in social workers' encounters with parents who have financial and cognitive difficulties. Nordic Social Work Research*, 10(3), 245–256. <https://doi.org/10.1080/2156857X.2018.154721>

Giddens, A., & Sutton, P. W. (2021). *Sociologi*. Studentlitteratur.

Haugstvedt, H., & Tuastad, S, E. (2023). “It Gets a Bit Messy”: Norwegian Social Workers’ Perspectives on Collaboration with Police and Security Services on Cases of Radicalisation and Violent Extremism. *Terrorism and Political Violence*, 35(3), 677-693.

<https://doi.org/10.1080/09546553.2021.1970541>

Hupe, P., & Hill, M. (2007). Street-level bureaucracy and public accountability. *Public Administration*, 85(2), 279-299. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9299.2007.00650.x>

Huxham, C., & Vangen, S. (2005). *Managing to collaborate: the theory and practice of collaborative advantage*. Abingdon, UK: Routledge.

Johansson, K. (2014). *Crime prevention cooperation in Sweden: A regional case study*. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 15(1), 22–40.

<https://doi.org/10.1080/14043858.2014.897557>

Johnsen, K. M., Szulevicz, T., & Telléus, G. K. (2025). *Interagency collaboration between CAMHS and EPS: Insights from Danish educational psychologists – a national study*.

Educational Psychology in Practice, 41(2), 166–191.

<https://doi.org/10.1080/02667363.2025.2455717>

Jämställdhetsmyndigheten. (2021) *Vad är hedersrelaterat våld och förtryck?*

<https://jamstalldhetsmyndigheten.se/mans-vald-mot-kvinnor/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/vad-ar-hedersrelaterat-vald-och-fortryck/>

Kunskapsguiden. (2020). *Samverkan*.

<https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/barn-och-unga/yrkesrollen-inom-socialtjanstens-barn--och-ungdomsvard/samverkan/>

Larsson, A., Petersson, J., Strand, S., (2023). *Att bedöma och hantera risk för våld i nära relation i gles- och landsbygd: Nyttiggörande av forskningsresultat från RISKSAM-projektet i dialog med socialtjänst och polis*. (Texter om våld nr. 2). Örebro Universitet. <https://oru.diva-portal.org/smash/get/diva2:1812957/FULLTEXT02.pdf>

Lamin, S. A., & Teboh, C. (2016). *Police social work and community policing*. *Cogent Social Sciences*, 2(1), 1212636. <https://doi.org/10.1080/23311886.2016.1212636>

Lindberg, E. (2009). *Samverkan*. Studentlitteratur.

Lipsky, M. (2016). : *Dilemmas of the individual in public services*. Russell Sage Foundation.

Læg Reid, P., & Rykkja, L. H. (2022). Accountability and inter-organizational collaboration within the state. *Public Management Review*, 24(5), 683–703.

<https://doi.org/10.1080/14719037.2021.1963822>

Länsstyrelsen Östergötland. (2023). *Kartläggning av bortförda personer i en hederskontext under 2022*. Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck.

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.1b1d393819324610c374a1e7/1732519004849/Kartlaggning%20av%20bortfor%C3%B6rda%20personer%20i%20en%20hederskontext%20under%202022.pdf>

Länsstyrelsen Östergötland. (2025). *Omvärldsanalys: Trender, analyser och bedömningar gällande utvecklingen på området hedersrelaterat våld och förtryck*. Nationella centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck.

<https://www.lansstyrelsenlans.se/download/18.1dda0708198e5f6fa81fc2c/1756362295585/omvarldsanalys-hrv-2025.pdf>

Malterud, K. (2014). *Kvalitativa metoder i medicinsk forskning*. Lund: Studentlitteratur AB.

Meeuwisse, A., Swärd, H., Eliasson-Lappalainen, R. & Jacobsson, K. (red). (2016). *Socialt arbete – en grundbok*. Studentlitteratur.

Nationellt centrum för kvinnofrid (2010). *Hedersrelaterat våld och förtryck – en kunskap och forskningsöversikt*. (Rapport 2010:1). Uppsala: Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK

<https://www.uu.se/download/18.719e0b6018d874d37f1108d6/1707743888467/nck-rapport-hedersrelaterat-vald-och-fortryck-2010-1.pdf>

Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (2020).

<https://www.hedersfortryck.se/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/omfattning/>

Notko, M., Husso, M., Piippo, S., Fagerlund, M., & Houtsonen, J. (2021). *Intervening in domestic violence: Interprofessional collaboration among social and health care professionals and the police*. *Journal of Interprofessional Care*, 36(1), 15–23.
<https://doi.org/10.1080/13561820.2021.1876645>

Olsson, H., & Bergman, A. (2018). *Socialtjänstens arbete med hedersvåld: Resultat från en intervjuundersökning* (Rapport 2018:01). Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Pfeifer, J. H., & Berkman, E. T. (2018). The Development of Self and Identity in Adolescence: Neural Evidence and Implications for a Value-Based Choice Perspective on Motivated Behavior. *Child Development Perspectives*, 12(3), 158-164.

Polislagen (SFS 1984:387). (1984). *Svensk författningssamling*. Regeringskansliet.
<https://riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/polislag-1984387>

Ponnert, L., & Svensson, K. (2018) *Socionomen i myndigheten – att göra gott, göra rätt och göra nytta*. Gleerups.

Rossi, P., Tuurnas, S., & Stenvall, J. (2025). Street-level bureaucrats as policymakers in the implementation of information systems in social services. *Public Management Review*, 27(3), 702–721. <https://doi.org/10.1080/14719037.2024.2362247>

Schlytter, A., & Linell, H. (2008). *Hedersrelaterade traditioner i en svensk kontext: En studie av omhändertagna flickor*. FoU-Nordväst.

Schlytter, A., Högdin, S., Ghadimi, M., Backlund, Å. & Rexvid, D. (2009, april). *Oskuld och heder – En undersökning av flickor och pojkar som lever under hedersrelaterad kontroll i Stockholms universitet/Stockholms stad* (Rapport – Del II). Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet.

<https://static1.squarespace.com/static/5bea92c270e8027e5843b891/t/5c7652ff971a1831f04ee628/1551258372248/Oskuld-och-heder-Schlytter-m-fl-2008-Ung08.pdf>

Socialstyrelsen. (2021). *Bedömning av hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i nära relationer: Stöd till socialtjänst och hälso- och sjukvård*. Socialstyrelsen

<https://www.socialstyrelsen.se/contentassets/0cd1675250324e33b48d90f141aac5ac/2021-11-7606.pdf>

Socialstyrelsen. (2025). *Hedersrelaterat våld och förtryck*.

<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/vald-och-brott/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/>

Scott, W. R. (2014). *Institutions and organizations: Ideas, interests, and identities*. SAGE Publications.

SFS 1962:700. *Brottsbalk*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/brottsbalk-1962700_sfs-1962-700/#K3

SFS 2025:400 *Socialtjänstlag* https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/socialtjanstlag-2025400_sfs-2025-400/

Svensson, K., Johansson, E. & Laanemets, L. (2022). *Handlingsutrymme – socialt arbete i praktiken*. Gleerups.

Swedish Agency for Health Technology Assessment and Assessment for Social Services. (2019, Januari 21). *Interventions against honour-based violence and control*. <https://www.sbu.se/en/publications/responses-from-the-sbu-enquiry-service/interventions-against-honour-based-violence-and-control/>

Terpstra, J., & Salet, R. (2019). *The contested community police officer: an ongoing conflict between different institutional logics*. *International Journal of Police Science & Management*, 21(4), 244-253. <https://doi.org/10.1177/1461355719889465>

Thylefors, I. (2022) *Chef- och ledarskap inom välfärdssektorn*. Natur & kultur.

UNICEF Sverige. (u.å.). *Barnkonventionen - läs texten*. UNICEF Sverige. <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

Weick, K. E. (2009). *Sensemaking in organizations*. Sage Publications.

World Health Organization. (n.d.). *Adolescent. health*.

<https://www.who.int/southeastasia/health-topics/adolescent-health>

9. Bilagor

9.1 Bilaga 1 – intervjuguide

Intervjuguide – Samverkan mellan socialtjänst och polis i HRV-ärenden

1. Presentation

- Kort presentation av oss och studiens syfte.
- Påminnelse om frivillighet, konfidentialitet och inspelning.

2. Bakgrund och yrkesroll

- Kan du berätta kort om dig själv och din roll på arbetsplatsen?
- Hur länge har du arbetat med frågor som rör barn och unga utsatta för hedersrelaterat våld?

3. Arbetssätt, policy och uppdrag

- Hur arbetar ni inom socialtjänsten/polisen med barn och unga som utsätts för hedersrelaterat våld?
- Vad försöker du alltid ha i fokus när du jobbar med HRV-ärenden?
- Vad anser du är syftet med att polis och socialtjänst ska samverka i HRV-ärenden?

4. Samverkan i praktiken

- Beskriv i vilka sammanhang och på vilket sätt ni samverkar i HRV-ärenden.
- Upplever du att samarbetet bygger mer på personliga kontakter eller formella rutiner?
- I vilken utsträckning påverkas samarbetet av skillnader i organisationskultur mellan socialtjänst och polis? För- och nackdelar?

5. Möjligheter med samverkan

- Vilka fördelar finns det med samverkan mellan socialtjänst och polis i HRV-ärenden?
- När fungerar samverkan som bäst, och vad är det som gör att det fungerar?
- Vilka arbetssätt eller rutiner upplever du särskilt underlättar samarbetet
- Kan du beskriva ett exempel där samverkan fungerade riktigt bra?
(Vad gjorde det lyckat?)

6. Utmaningar i samverkan

- Vilka organisatoriska utmaningar upplever du i samverkan med polisen?
(Påverkan? Hur hanteras? Största utmaningen?)

(ex, sekretess, personalbrist, otydliga svar från ledning, olika mål från respektive verksamhet)

- Vilka praktiska utmaningar upplever du i samverkan med polisen?
(Påverkan? Hur hanteras? Största utmaningen?)
(ex, jobbar i olika tempon, svårt att få tag på varandra, ex jobbar skift, olika fokus i ärenden)
- När uppstår krockar mellan ert och den andra myndighetens sätt att arbeta, vad handlar dessa om i grunden tror du? (I vilka situationer eller omständigheter)
- Kan du ge ett exempel där samverkan blev utmanande?
(Konsekvenser? Hur hanterades det?)

7. Avslutande frågor

- Om du kunde förändra något i samverkan, vad skulle du förändra? Motivera.
- Är det något du vill lägga till som vi inte frågat om?
- Får vi kontakta dig igen vid behov av förtydliganden?

9.2 bilaga 2 – Missivbrev

Information till deltagare i en undersökning.

Hej!

Vi är två studenter som studerar socionomprogrammet på Jönköping University. Det är vår sjätte termin och vi ska nu skriva vårt examensarbete. Vi som kommer genomföra studien heter Louise Petersson och Isak Andersson.

Du är inbjuden till att delta i vår studie kring samverkan mellan socialarbetare och polis gällande hedersrelaterat våld och förtryck mot barn och ungdomar.

Vi har valt att lägga fokuset på barn och ungdomar eftersom flertalet rapporter visar att unga i högre grad utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck jämfört med vuxna, något som bland annat Folkhälsomyndigheten (2025) belyser. Det betyder att denna målgrupp är särskilt viktig att förstå i relation till myndigheter, deras arbete och samverkan.

Syftet med studien är att fördjupa förståelsen för hur samverkan mellan socialtjänst och polis fungerar i praktiken. Vi söker därav frivilliga deltagare som jobbar inom socialt arbete som har;

- Minst ett års erfarenhet av arbete som socialarbetare eller polis.
- Har erfarenhet av ärenden gällande hedersrelaterat våld bland barn och unga i sin nuvarande tjänst.
- Erfarenhet av samverkan mellan socialarbetare och polis i ärenden som rör hedersrelaterat våld bland barn och unga.-

Frågorna kommer att handla om dina erfarenheter av samverkan mellan socialtjänst och polis i ärenden som rör hedersrelaterat våld, samt vilka möjligheter och utmaningar du mött i samarbetet. En intervju kan genomföras via ett digitalt möte. Varje intervju beräknas ta ca 30–45 minuter och planeras att genomföras under vecka 49–51. Intervjuerna kommer att spelas in i syfte att vi ska kunna återge samtalen så korrekt som möjligt vid transkribering. Inspelningarna används endast i forskningssyfte och kommer enbart att hanteras av oss som studenter. Det insamlade materialet kommer att förvaras på Jönköping Universitets Onedrive som är lösenords skyddad och det är endast vi studenter samt vår handledare som har tillgång till materialet. Vid analys och i uppsatsen kommer all information att behandlas konfidentiellt vilket innebär att vi som genomför studien kommer veta vilka personer som intervjuas, men i det färdiga arbetet kommer inga namn eller andra kännetecken som kan identifiera enskilda personer eller arbetsplatser att förekomma. Citat och beskrivningar kommer att avidentifieras för att säkerställa att enskilda personer eller arbetsplatser inte kan urskiljas.

Efter att examensarbetet är färdigt och godkänt kommer allt ljud och textmaterial att raderas permanent.

Ett deltagande är frivilligt och du kan när som helst avbryta din medverkan utan att ange någon orsak.

Om du är intresserad av att delta är du välkommen att kontakta oss via vår e-post nedan:

Louise Petersson - Pelo22wm@student.ju.se Isak Andersson - anis22eq@student.ju.se

Med vänliga hälsningar,

Louise & Isak

9.3 Samtyckesblankett

Samtycke till ett deltagande i studien om samverkan mellan polis och socialtjänst i hedersrelaterat våld och förtryck bland barn och ungdomar.

Jag har fått information om studien och accepterat att delta. Jag har tilldelats information om att de uppgifter som samlas in om mig kommer att behandlas konfidentiellt, som innebär att min identitet inte kommer avslöjas för obehöriga. Jag är medveten om att min medverkan är helt frivillig och att jag när som helst samt utan förklaring kan avbryta mitt deltagande.

Underskrift

.....

Namnförtydligande

.....

Datum

.....